

Freelancereiden työmarkkinatutkimus 2008

Yksikönjohtaja Sakari Nurmela
Työnro: 76421

TNS Gallup Oy, Itätuulenkuja 10, 02100 Espoo

Tämän tutkimuksen tulokset on tarkoitettu vain tilaajan omaan käyttöön. Niitä ei saa lainata, luovuttaa, jälleenmyydä tai julkaista ilman tutkimusyhtiön lupaa.

Freelancereiden työmarkkinatutkimus 2008

Keskimääräinen vuosiansio 25.000 euroa

Freelancereiden keskimääräinen kokonaislaskutus oli 36.200 euroa vuonna 2008. Keskimääräinen verotettava tulo oli 25.000 euroa.

Palkkatutkimuksissa usein käytetty mediaani l. keskimäinen luku jäi molempien yhteydessä hieman keskiarvoa alemmaksi. Mediaanikokonaislaskutus asettui 32.000 euroon ja verotettava mediaanitulo 23.000 euroon.

Tutkimukseen osallistuneiden ilmoittamien tietojen perusteella freelancereiden ansiotaso on hieman kohentunut kuluneen kahden vuoden aikana. Keskimääräinen vuotuinen kokonaislaskutus oli nyt 2.000 euroa suurempi kuin edellisellä kerralla. Verotettava tulo oli kasvanut 1.500 eurolla.

Taulukko 1a. Freelancereiden kokonaislaskutus 2002 - 2008 (€).

	2002	2004	2006	2008
Aritmeettinen keskiarvo.....	33.000	34.500	34.200	36.200
10	14.200	15.200	12.000	13.000
25	20.000	23.000	19.400	20.800
50	28.700	30.700	29.000	32.000
75	42.000	41.800	45.000	48.000
90	57.000	55.900	62.700	65.000

Taulukko 1b. Freelancereiden verottajalle ilmoittama tulo 2002 - 2008 (€).

	2002	2004	2006	2008
Aritmeettinen keskiarvo.....	23.100	23.200	23.500	25.000
10	8.600	10.000	7.800	8.000
25	13.800	14.400	13.800	14.700
50	21.000	20.200	22.000	23.000
75	30.000	30.000	30.000	33.000
90	40.000	38.600	42.000	46.000

Raportin liitteenä olevista taulukoista käy ilmi eri freelancer-ryhmien kokonaislaskutukseen ja verotettavaan tuloon liittyvät tiedot (aritmeettiset keskiarvot sekä luvut fraktiileittain, 50=mediaani).

Yhteenvedon omaisesti voidaan kuitenkin todeta mm. se, että naisten (24.200) ilmoittama verotettava tulo oli pienempi kuin miehillä (26.000). Sukupuolten välinen ero oli havaittavissa myös kokonaislaskutuksessa: naisilla se oli ollut € 33.900, miesten ilmoittaman luvun noustua 39.600 euroon.

Pääkaupunkiseutulaisten ansiot olivat keskimääräistä suuremmat, 28.000 euroa. Maakuntakeskuksissa asuvat ilmoittaneet verottajalle tuloja 24.700, muilla paikkakunnilla asuvat 20.600 eurolla. Ulkomailta asuvien verotettava tulo oli ollut 19.100 euroa.

Yhteensä 71 prosenttia kertoi olevansa YEL -vakuutusvelvollinen. Kun tältä joukolta lisäksi tiedusteltiin, mille työtulolle kyseinen vakuutus on otettu, keskimääräiseksi tulokseksi tuli 19.600 euroa.

Lisäksi tarkasteltiin itsemaksavien ja yrittäjäfreelancereiden antamia tietoja (RTV:läiset pois lukien). Paljastui, että 78 prosentilla ensin mainituista oli YEL-vakuutus ja, että se oli otettu 19.500 euron työtulolle. Yrittäjistä vakuutusvelvollisia oli 92 prosenttia, ja tämä joukko oli ottanut vakuutuksen keskimäärin 19.800 euron tulolle.

Pääosin lehdistölle työskentelevistä YEL-vakuutusvelvollisia oli 82 ja pääosin radion ja television lukuun toimivista 34 prosenttia. Lehdistön ilmoittama summa oli 19.300 ja radio/tv-väesn 18.100 euroa.

Valokuvaajilla suurin kokonaislaskutus, kääntäjien ansiot suurimmat

Valokuvaajien kokonaislaskutus nousi keskimäärin 45.600 euroon. Toinen joukosta erottuva ammattiryhmä ovat kääntäjät ja suomentajat, jotka olivat laskuttaneet asiakkaitaan 43.500 eurolla.

Kääntäjien verottajalle ilmoittamat tulot olivat suuremmat kuin muilla tehtävänimikkeillä, € 37.900. Toimittajien sekä kokonaislaskutus (€ 32.500) että verotettava tulo (€ 23.300) alitivat jonkin verran koko joukon keskiarvon.

Mitä enemmän freelancereilla oli ollut toimeksiantajia, sitä suuremmaksi kokonaislaskutus oli kasvanut. Vuoden 2008 aikana vain yhdelle toimeksiantajalle työtä tehneiden keskimääräinen laskutus oli 29.600 euroa, mutta esim. useammalle kuin kymmenelle toimeksiantajalle työskennelleiden vastaava luku nousi € 50.500:een.

Vastaavaa ilmiötä ei voinut havaita verotettavan tulon osalta. Keskimääräiset ansiot olivat suurin piirtein samaa tasoa toimeksiantajien lukumäärästä riippumatta.

Pääosin televisiolle työskentelevät ilmoittivat laskutukseen ja ansioikseen suurempia lukuja kuin sellaiset freelancerit, joiden pääasialliset toimeksiantajat kuuluvat lehdistöön tai radioon.

Pääosin televisiolle työtä tehneiden freelancereiden keskimääräinen kokonaislaskutus oli € 42.200 ja ansiot € 32.800. Pääsääntöisesti radiolle työskentelevien vastaavat luvut olivat 33.000 ja 27.800 euroa.

Pääasiassa sanomalehtityötä tekevien kokonaislaskutus oli 29.200 euroa ja verottajalle ilmoitettu tulo € 20.000. Toimeksiantonsa pääasiassa aikakauslehdistä hankkineet olivat laskuttaneet € 35.800:lla ja ilmoittaneet verottajalla tuloksi € 23.600.

Pääosin asiakaslehdistölle tai viestintätoimistoille palveluitaan tarjonneiden kokonaislaskutus oli ollut selvästi muuta lehdistöä suurempi, 41.200 euroa. Kyseinen joukko ilmoitti verotettavan tulonsa olleen 27.100 euroa.

Tämä joukko erotettiin nyt ensimmäistä kertaa omaksi joukokseen. Aikaisemmissa tutkimuksissa heidän vastauksensa löytyvät sanoma- ja aikakauslehdistölle työskennelleiden yhteydestä.

Kun nämä kolme ryhmää yhdistää, päästään selville pääosin lehdistölle työskennelleen joukon laskutuksesta ja tuloista. Ensin mainittu ylsi 35.600 ja jälkimmäinen 23.800 euroon.

Yhtä paljon radiota ja televisiota palvelevien laskutus oli ollut 32.500 ja verotettava tulo 25.700 euroa. Yhtä paljon lehdistölle ja sähköiselle medialle työskennelleet olivat laskutaneet toimeksiantajiaan 29.100 eurolla, ja ilmoittaneet verottajalle tuloja keskimäärin € 15.200.

Verkkotoimittamiseen keskittyneiden laskutus oli ollut € 41.600 ja verotettava tulo 23.100. Pääosin kustannustoimittamista harjoittaneiden vastaavat luvut olivat 29.400 ja 19.500 euroa.

Yritysmuodossa toimivien kokonaislaskutus suurempi, verottajalle ilmoitettu tulo vaihtelee vähemmän toimintamuodon mukaan

Kokonaislaskutus kasvaa siirryttäessä yhtiömäiseen toimintamuotoon. Ryhmään ”henkilöyhtiö” kuuluvilla laskutus oli 41.300 ja ”muussa yhtiömuodossa” 50.300 euroa. Toiminimellä työskentelevien laskutus oli hieman pienempi, € 37.700.

Taulukko 2a. Kokonaislaskutus ja verotettava tulo toimintamuodon mukaan (€).

	Verokortilla	Ennakkoperintärek.	Toiminimellä	Henkilöyhtiössä	Muu yhtiömuoto	Verokortti ja yhtiömuoto
Kokonaislaskutus						
Aritm. keskiarvo	29.400	28.800	37.700	41.300	50.300	36.900
Mediaani	26.500	24.000	33.300	40.000	46.500	36.500
Verotettava tulo						
Aritm. keskiarvo	26.200	20.600	24.200	20.400	24.600	27.600
Mediaani	23.200	21.300	23.000	22.500	23.000	21.500

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 551 vastaajaa antoi kokonaislaskutustaan ja 427 verotettavaa tuloaan koskevia tietoja.

Muussa yhtiömuodossa toimivien verotettava tulo oli 24.600 euroa. Toiminimellä työskentelevillä se oli lähes yhtä korkea, € 24.200.

Tässä yhteydessä suurimman luvun ilmoittivat verokortilla ja yhtiömuodossa työskentelevät, 27.600 euroa. Verokortilla toimivien tulot olivat olleet 26.200 euroa. Henkilöyhtiössä (20.400) ja ennakkoperintärekisterissä olevien (20.600) verottajalle ilmoittamat tulot olivat pienemmät.

Taulukko 2b. Kokonaislaskutus ja verotettava tulo jäsenmaksulajin mukaan (€).

	Itse-maksava	Radio/tv valtakirjaperinnässä	Yrittäjä-freelancer	Osuuskunta
Kokonaislaskutus				
Aritmeettinen keskiarvo.....	28.200	38.400	41.600	32.300
Mediaani	25.000	35.000	36.000	33.500
Verotettava tulo				
Aritmeettinen keskiarvo.....	23.300	35.100	24.500	22.500
Mediaani	21.200	34.000	23.000	23.000

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 551 vastaajaa antoi kokonaislaskutustaan ja 427 verotettavaa tuloaan koskevia tietoja.

Yrittäjäfreelancerit laskuttivat vuonna 2008 keskimäärin suurempia summia kuin itsemaksavat, ryhmään ”radio/tv valtakirjaperintään” kuuluvat tai osuuskuntamuodossa toimivat. Yrittäjien laskutus nousi 41.600 ja muilla em. (järjestyksessä) 28.200, 38.400 sekä 32.300 euroon.

Ryhmän ”radio/tv valtakirjaperinnässä” kuuluvien verottajalle ilmoittama keskimääräinen tulo oli suurempi (€ 35.100) kuin millään kolmesta muusta ryhmästä. Itsemaksavilla se oli 23.300, yrittäjäfreelancereilla 24.500 sekä osuuskunnassa toimivilla 22.500 euroa.

Radio- ja tv -freelancereiden laskutus ja verotettavat tulot suuremmat kuin lehtityötä tekevien

Lehdistöfreelancereiden verotettava tulo € 24.000 oli vuonna 2008 hieman pienempi kuin koko joukon keskimääräinen (€ 25.000). Sama pätee mediaanituloon, mikä lehdistöllä oli € 22.800 ja koko vastaajajoukolla € 23.000.

Lehdistön keskimääräinen kokonaislaskutuskin € 35.400 alitti hieman koko vastaajajoukon keskiarvon (€ 36.200), samoin mediaani (€ 30.000 vs. € 32.000).

Taulukko 3a. Lehdistöfreelancereiden kokonaislaskutus ja verottajalle ilmoitettu tulo 2002 - 2008 (€).

	Kokonaislaskutus				Verotettava tulo			
	2002	2004	2006	2008	2002	2004	2006	2008
Aritm.....	37.200	34.800	34.400	35.400	22.000	22.200	22.700	24.000
10	14.600	15.000	12.000	12.000	8.500	9.500	7.700	8.000
25	20.000	22.800	19.000	20.000	13.500	13.400	13.000	14.300
50	30.000	31.200	29.500	31.500	21.000	19.400	21.300	22.800
75	42.000	42.000	45.800	46.800	28.400	28.400	28.300	31.600
90	58.000	56.900	63.800	65.000	35.800	37.000	41.000	44.000

Radio- ja tv-freelancereiden kokonaislaskutus ja verotettava tulo olivat korkeammat kuin lehdistöfreelancereiden. Laskutusta ilmoitettiin kertyneen 41.400 euron verran. Radio- ja tv-freelancereiden keskimääräinen verotettava tulo oli 31.400 euroa.

Taulukko 3b. Radio/tv-freelancereiden kokonaislaskutus ja verottajalle ilmoitettu tulo 2002 - 2008 (€).

	Kokonaislaskutus				Verotettava tulo			
	2002	2004	2006	2008	2002	2004	2006	2008
Aritm.....	28.700	32.100	35.400	41.400	27.900	29.700	29.700	31.400
10	8.700	19.400	12.000	18.100	9.700	16.300	10.800	8.000
25	13.900	23.600	18.500	27.300	15.800	21.200	20.000	17.300
50	24.000	28.700	30.000	36.500	23.500	26.300	27.000	28.000
75	36.100	40.700	46.000	54.400	39.800	38.700	39.600	44.000
90	54.800	46.200	65.000	72.300	47.800	44.100	51.400	60.000

Keskimääräiset kokonaiskulut runsaat 11.000 euroa

Ilmoitetut kokonaiskulut asettuivat 11.400 euroon. Kahdessa vuodessa kulut ovat nousseet runsaalla kahdeksalla prosentilla. 2007 toteutetussa tutkimuksessa ilmoitetut keskimääräiset kulut olivat 10.500 euroa.

Taulukko 4a. Freelancer -toiminnasta aiheutuneet keskimääräiset kokonaiskulut toimintamuodon mukaan (€).

Vero-kortilla	Ennakko-perintärek.	Toimimellä	Henkilö-yhtiössä	Muu yhtiömuoto	Vero-kortti ja yhtiömuoto
4.400	8.300	13.200	20.300	25.200	10.800

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 457 vastaajaa antoi kulujaan koskevia tietoja.

Taulukkooniin 4a on merkitty kokonaiskulut vastaajan toimintamuodon ja mukaan. Yhtiömuodossa toimivien kulut ylittävät moninkertaisesti verokortilla työskentelevien kulut. Ryhmään muu yhtiömuoto (eli osakeyhtiöt ja osuuskunnat) kuuluvien keskimääräiset kulut olivat olleet € 25.200.

Taulukko 4b. Freelancer -toiminnasta aiheutuneet keskimääräiset kokonaiskulut jäsenmaksulajin mukaan (€)/tv

Itse-maksavat lehdistö	Itse-maksavat radio/tv	Itse-maksavat yhteensä	Yrittäjä-freelancerit lehdistö	Yrittäjä-freelancerit radio/tv	Yrittäjä-freelancerit yhteensä
6.400	4.900	6.100	15.600	17.300	16.400

Luvut perustuvat kaikkien vastanneiden ilmoitukseen. 457 vastaajaa antoi kulujaan koskevia tietoja.

Taulukossa 4b on tarkasteltu jäsenmaksulajeista itsemaksavien ja yrittäjäfreelancereiden ilmoittamia tuloja. Lisäksi on erikseen ilmoitettu molemmista, minkälaiset kulut ovat pääosin lehdistölle ja radiolle/televisiolle työskentelevillä.

Pääosa tuloista journalistisesta freelancer-toiminnasta, runsas neljäsosa tekee myös muita töitä

Vastaajien tuloista keskimäärin 71 prosenttia oli kertynyt journalistisesta freelancer-toiminnasta. Niiden merkitys on keskimääräistä tärkeämpi 55-vuotiaille ja iäkkäimmille, joiden tuloista 75 prosenttia kertyi journalistisesta free-työstä. Tässä yhteydessä voi lisäksi mainita samasta syystä mm. ne jotka ovat työskennelleet 6-10 toimeksiantajalle (76 %).

Runsas neljäsosa (28 %) oli tehnyt myös muuta ansiotyötä kuin journalistisen alan freelancer-työtä. Verokortilla toimivista 19 prosenttia oli tehnyt niin. Ennakkoperintärekisterissä olevista muita ansioitöitä oli ollut 47 ja sekä verokortilla että yhtiömuodossa toimivista 52 prosentilla. Pelkästään jossakin yhtiömuodossa tai pelkästään verokortilla toimivien parissa muiden töiden osuus oli ollut lähellä koko joukon keskiarvoa.

28 prosenttia tunsivat itsensä alityöllistetyksi vuonna 2008

Enemmistö (52 %) koki olleensa vuonna 2008 täystyöllistetty. 28 prosenttia olisi voinut työskennellä enemmän, ja sanoi olleensa alityöllistetty. Joka kymmenes (10 %) kertoi pai-

nineensa liiallisen työmäärän kanssa ylityöllistettynä. Kahdeksan prosenttia ei osannut ottaa kantaa asiaan.

Tulos on pääpiirteissään samanlainen kuin edellisessä, vuoden 2006 työtilannetta tarkastelleessa tutkimuksessa. Silloin 52 prosenttia vastaajista totesi olleensa täystyöllistetty, 30 prosentin oltua ali- ja 11 prosentin ylityöllistetty.

Alityöllistyneiltä kysyttiin, kuinka monta prosenttia tavoitetyöajastaan eli siitä työajasta, jonka olisi voinut tai halunnut työskennellä, he itse asiassa tekivät työtä. Ylityöllistyneille esitettiin vastaava kysymys.

Ylityöllistyneet olivat tehneet 22 prosenttia enemmän työtä kuin olisivat toivoneet tekevänsä (heidän keskiarvonsa oli 122, kun tavoitetyöaikaa merkittiin 100:lla). Alityöllistyneiden tilanne oli kehnompia, sillä heidän keskiarvonsa oli vain 62 prosenttia 100:sta, millä kuvattiin tavoitetyöaikaa.

Vastaavat aikaisemman, vuoden 2006 tilannetta peilanneen, tutkimuksen luvut olivat 126 ja 59.

Työllistymisen näky ansioissa. Alityöllistettynä itseään pitävien verotettava tulo oli ollut keskimäärin 16.700 euroa (€ 15.500 vuonna 2006). Niillä, jotka ovat omasta mielestään täystyöllistettyjä, vastaava tulo oli ollut 25.700 euroa (€ 27.900) ja ylityöllistetyillä 36.000 euroa (€ 32.000).

Freelancerit tekevät vuodessa keskimäärin 40 täyttä työviikkoa, keskimääräinen viikkotuntiaika 35 tuntia

Freelancerit käyttivät viime vuonna työntekoon keskimäärin 35 tuntia viikossa eli koko lailla saman verran kuin aikaisemminkin. Vuonna 2006 nimittäin oli työskennelty 34 ja 2004 keskimäärin 36 tuntia viikossa.

Ennakkoperintärekisterissä olevien viikkotyöaika oli alittanut eniten keskimääräisen, jääden 30 tuntiin. Verokortilla työskentelevät sekä itsemaksavat tekivät työtä 34 tuntia viikossa.

Pisin työaika oli ollut niillä, jotka tekevät työtä useammalle kuin 10 toimeksiantajalle (38 tuntia) sekä ryhmään "Freelancer henkilöyhtiössä" kuuluvilla (40 tuntia). Muiden jäsenryhmien tulokset jäävät näiden ääripäiden väliin. Radio ja tv-freelancereiden viikoittainen työaika oli ollut 38 tuntia.

Pääkaupunkiseudulla asuvat tekivät alan työtä keskimäärin 33 tuntia, kun maakuntakeskusten ja maaseutupaikkakuntien vastaajien työaika oli 37 tuntia.

Työtä tehtiin vuonna 2008 keskimäärin 40 viikkoa (keskimääräinen kokonaisten työviikkojen määrä) eli saman verran kuin kaksi vuotta aikaisemminkin.

Naisten ja miesten sekä eri-ikäisten freelancereiden vastaukset sijoittuvat keskiarvon tuntumaan. Maakuntakeskuksissa sekä ulkomailla asuvat työskentelivät keskimääräistä hieman enemmän.

Toimeksiantajien lukumäärän ja tehtyjen työviikkojen välillä on yhteys. Yhdelle toimeksiantajalle työskennelleiden keskimääräinen kokonaisten työviikkojen lukumäärä oli ollut 37 kpl. Eniten niitä oli sellaisilla, joiden työpanos oli jakaantunut 6-10 toimeksiantajalle, 45

viikkoa. Useammalle kuin 10 toimeksiantajaa palvelleet olivat työskennelleet keskimäärin 42 viikkoa.

Lama vaikuttaa freelancereiden työllisyyteen

Tutkimuksessa haluttiin selvittää myös heikentyneen taloustilanteen arvioituja vaikutuksia freelancer-työhön. Tätä varten vastaajia pyydettiin arvioimaan vuoden 2009 alkupuoliskon toimeksiantojen lukumäärää ja niistä maksettuja palkkioita suhteessa tilanteeseen vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin.

Kaikkiaan 43 prosenttia totesi toimeksiantojen määrän vähentyneen. Käytännössä yhtä usea (41 %) sanoi, että niiden lukumäärä on pysytellyt ainakin osapuilleen muuttumattomana. Vaikka joukkoon mahtui niitäkin, yhteensä 15 prosenttia, joilla oli ollut hoidettavanaan enemmän toimeksiantoja kuin vuotta aikaisemmin, kokonaiskuva on negatiivinen.

Taulukko 5a. Toimeksiantojen määrä alkuvuonna 2009 verrattuna vastaavaan ajankohtaan 2008 (%)

	Kaikki	Vähiten ansaitseva 10 %	Eniten ansaitseva 10 %
On ollut enemmän.....	15	15	10
Osapuilleen entisellään	41	23	46
On ollut vähemmän.....	43	55	42
Ei osaa sanoa.....	1	7	2

Oheiseen taulukkoon on merkitty koko joukon lisäksi vähiten ja eniten ansaitsevan kymmenen prosentin arviot tilanteesta.

Vaikka kyse on vain tietynlaisista joukon ääripäistä, jolloin tarkastelu edellyttää maltillisuutta, voidaan ajatella, että taloustilanteen heikkeneminen on johtanut eriarvoisuuden kasvuun. Toimeksiantojen väheneminen on nimittäin iskenyt selvästi voimakkaammin vähiten ansaitseviin.

Joka tapauksessa vähiten ansaitsevan kymmenesosan palkkiot ovat pienentyneet useammin kuin eniten ansaitsevan kymmenesosan.

Taulukko 5b. Toimeksiannoista maksettavien palkkioiden määrät alkuvuonna 2009 verrattuna vastaavaan ajankohtaan 2008 (%)

	Kaikki	Vähiten ansaitseva 10 %	Eniten ansaitseva 10 %
Kasvaneet.....	11	15	12
Osapuilleen entiset.....	68	49	71
Pienentyneet.....	15	23	7
Osa noussut, osa pienentynyt.....	5	8	10
Ei osaa sanoa.....	1	5	0

Koko joukon osalta voidaan todeta, että valtaosalla palkkioiden määrä on pysynyt ennallaan. Kaikkiaan kaksi kolmesta totesi tilanteen pysyneen tältä osin entisellään.

Ne ovat pienentyneet 15 ja kasvaneet 11 prosentilla. Viisi prosenttia totesi tilanteen tältä osin vaihtelevan.

Ne, joille oli maksettu pienempiä palkkioita, raportoivat keskimäärin 18 prosentin alennuksesta edelliseen vuoteen. Se joukko, jonka palkkiot olivat kasvaneet, kertoivat muutoksen olleen keskimäärin 10 prosenttia.

Työ antaa runsaasti henkistä tyydytystä, enemmistö melko tyytyväinen aineelliseen hyvinvointiinsa ja töiden jatkuvuuteen

Freelancereiden enemmistö kertoi olevansa vähintään melko tyytyväinen moniin työtään ja elinolosuhteitaan koskeviin asioihin.

Vaikka vain 9 prosenttia on erittäin tyytyväinen aineelliseen hyvinvointiinsa yleensä, siihen melko tyytyväisiä löytyy 46 prosenttia. Henkinen hyvinvointi tyydyttää vielä useampaa: erittäin tyytyväiseksi itsensä luki 22 ja melko tyytyväiseksi 55 prosenttia.

Töiden jatkuvuutta koskevat vastaukset olivat samantyyppiset. Yhteensä 12 prosentin mielestä tilanteeseen on syytä olla erittäin tyytyväinen, 49 prosentin valitessa tässä yhteydessä vaihtoehdon melko tyytyväinen.

Tyytyväisyys aineelliseen hyvinvointiin on selvästi laskenut kahden vuoden takaisesta. Kun tarkastellaan erittäin ja melko tyytyväisten yhteenlaskettuja osuuksia, pudotusta on tapahtunut 69:stä 55 prosenttiin eli yhteensä peräti 14 prosenttiyksikköä.

Myös työn jatkuvuutta koskevat käsitykset ovat nyt aiempaa hieman negatiivisemmat. Edellisen tutkimuksen yhteydessä 69 prosenttia piti tilannettaan tässä suhteessa vähintään melko hyvänä, kun vastaavalla tavalla ajattelevia löytyi nyt 61 prosenttia. Tyytyväisyys henkiseen hyvinvointiin on sen sijaan entistä tasoa.

Vuosiloma kesti 4,2, pisin yhtenäinen lomajakso 3,5 viikkoa

Freelancereiden vuosiloma kesti vuonna 2008 keskimäärin 4,2 viikkoa. Pisin yhtäjaksoinen lomajakso oli puolestaan 3,5 viikon mittainen. Tulos ei paljon poikkea vuonna 2006 pidetyistä lomista. Silloin oli lomailtu kokonaisuudessaan 4,2 viikkoa, pisimmän yhtenäisen lomajakson oltua 3,2 viikkoa.

45-54-vuotiaat olivat pitäneet lomaa keskimäärin 4,8 viikkoa, kun alle 35-vuotiaiden loma oli kestänyt 2,9 viikkoa. Yrittäjäfreelancerit olivat voineet lomailla 4,5 viikkoa, radio ja tv-freet sekä itsemaksavat hieman vähemmän kuin 4 viikkoa.

Pääkaupunkiseudulla asuvien loma oli ollut keskimäärin 4,5 viikon mittainen. Muista, keskimääräistä enemmän lomaa pitäneistä ryhmistä voidaan mainita mm. yrittäjäfreelancerit (4,5 viikkoa), ennakoperintärekisterissä olevat, mutta ilman toiminimeä tai yhtiötä vaikuttavat freelancerit (5,5), 6-10 (4,7) ja 11-15 vuotta freelancerina toimineet (4,6).

Ryhmään "freelancerit verokortilla" kuuluvien pisin yhtenäinen lomajakso oli kestänyt 3,9 viikkoa. Henkilöyhtiössä sekä sekä verokortilla että yhtiömuodossa toimivat olivat pystyneet pitämään yhtämittaisesti lomaa vain 2,3 viikon ajan. Pisimmästä, 4,2 viikon mittaisesta lomajaksosta kertoivat 16-20 vuotta freelancerina toimineet.

Kontaktien solmiminen ja ideoiden markkinointi tärkeimpiä vahvistettavia osaamisalueita, nykyisin joutuu tekemään enemmän työtä saadakseen saman ansion kuin ennen

Kontaktien solmiminen ja niiden ylläpitäminen ostajiin nousi keskeisimmäksi tekijäksi, kun kysyttiin, mitä osaamisalueita freelancerit kokivat tärkeäksi vahvistaa, jotta voisivat parantaa tai ylläpitää työllisyyttään asiallisin työehdoin. Kaikkiaan 45 prosenttia piti tätä tärkeimpänä seikkana.

Ideoiden markkinointi oli toinen selvästi erottuva tekijä. Sitä piti tärkeänä 34 prosenttia tutkimukseen vastanneista. Kolmanneksi useimmat (29 %) mainitsivat palkkioneuvottelut.

Muut asiat valittiin harvemmin. Noin viidesosa piti kamerankäyttöä ja kuvaamista, teknisten välineiden kuten tietokoneen hallintaa, kielitaitoa sekä ostajien tarpeiden ymmärtämistä ovat tärkeinä vahvistettavina osaamisalueina.

Keskimääräistä selvästi harvempi mainitsi tässä yhteydessä juttujen ja piirrosten yms. ideoinnin (13 %), ilmaisutaidon (6 %) tai leikkaamisen (3 %).

Lisäksi kerrottiin eräistä, enemmän tai vähemmän yksittäisistä asioista. Ne on listattu ohessa:

- aikatauluhallinta ja töiden koordinointi (työnohjaus),
- aikataulutus, keskittyminen, ahkeruus,
- ajankäytön hallinta,
- freelancerin ammatin arvostuksen nostaminen,
- graafisten kykyjen päivitys,
- itsensä markkinointi,
- jaksaminen,
- journalistiset taidot,
- kahden erilaisen työn ja työaikojen sekä perheen yhteensovittaminen,
- kirjoittamisen kehittäminen,
- kouluttamiseen tarvittava muodollinen pätevyys,
- laskutuskeskustelu muiden vastaavassa tilanteessa olevien kanssa,
- olen omsta mielestäni tehokas, ongelmana on liian pienet palkkiot,
- osaamisen tuotteistaminen,
- ostajien asenteiden muuttaminen,
- ostajien kouluttaminen sen tajuamiseen, että teen tätä työtä elääkseni,
- portfolio/markkinointi,
- radiotyö,
- sinnikkyuden ja toiveikkuuden ylläpitäminen sekä uusien asiakkaiden hakeminen, vaikka työynäkymät ovat melko synkät,
- terveyden ylläpito,
- työn organisointi,
- töiden organisointi, ajankäyttö,
- urheiluselostaminen (urheilutoimittajana),
- uusien juttutyyppeiden kehittäminen,
- uusien kontaktien luominen,
- uusmedia,
- verkko-osaaminen,
- verkkotoimittaminen,
- verkottuminen kollegoiden kanssa,
- yleisen työtilanteen muutos.

Vahvistuminen kontaktien solmimisessa ja ylläpitämisessä on tärkeitä erityisesti vähän aikaa freelancerinä toimineille sekä iältään nuorimmille. Tämä seikka on tärkeä myös niille, jotka työskentelevät useammalle kuin yhdelle toimeksiantajalle.

Tuoreeseen tutkimukseen lisättiin uusi kysymys. Siinä kysyttiin, mitä kaikkea freelancerit joutuvat tänä päivänä tekemään saadakseen saman ansion kuin ennen.

Joka kolmas (32 %) sanoi, että joutuu työskentelemään samassa ajassa enemmän. Runsas neljäsosa joutuu tinkimään lomistaan (28 %) tai työskentelemään sairaana (26 %). Runsas viidennes joukosta kertoi, että joutuu sietämään toimeksiantajan huonoa kohtelua (22 %) tai luovuttamaan tekijänoikeudet ilman eri korvausta (21 %).

Seitsemäntoista prosenttia kertoi, että on joutunut versioimaan enemmän eri välineisiin tai hankkimaan uutta ammattitaitoa. Kolmetoista prosenttia on joutunut tinkimään laadusta.

Vain 23 prosenttia kertoi, ettei ole joutunut tekemään minkäänlaisia myönnytyksiä saadakseen saman ansion kuin aikaisemminkin.

Tässäkin yhteydessä esitettiin vapaamuotoisesti eräitä, valmiin listan ulkopuolisia ajatuksia, mitkä ovat listattu alla:

- ahkeroimaan, etsimään paremmin maksavia kohteita,
- delegoimaan enemmän ja keskittymään oleelliseen,
- eläkkeelle,
- etsimään jatkuvasti uusia asiakkaita, tyrkyttämään juttuja aiempaa enemmän,
- freenä ansaitseen saman palkan puolet vähemmällä työmäärällä verrattuna vakkarihommiin,
- hankkimaan lisäoppia valaisuun,
- jatkuvasti olemaan joustava,
- joustamaan aikatauluissa,
- joustamaan hinnassa, aikatauluissa; taytyy olla koko ajan asiakkaiden käytettävissä,
- kaikkia, mutta tapauskohtaisesti eikä varmaan enempää kuin aiempina vuosina,
- käyttämään enemmän aikaa toimeksiantojen haalimiseen,
- käyttämään paljon aikaa markkinointiin, enkä tiedä, auttaako sekään hirveästi tällä hetkellä,
- käytän omaa aikaa enemmän ideointiin ym, jotta jutut olisivat aina huippuhyviä, nykyisin ei ole varaa mokata,
- laajentamaan toimenkuvaa,
- laskemaan hintoja,
- Liian lyhyt kokemus,
- luovuttamaan kuvia ilman erilliskorvausta,
- maksamaan alihankkijoille vähemmän,
- markkinoimaan enemmän,
- myymään enemmän,
- myymään ja ideoimaan enemmän,
- myymään/markkinoimaan paljon enemmän,
- neuvottelemaan palkkioista enemmän,
- olen korvannut ansion ajalla,
- ottamaan kohtuuttomia riskejä,
- pidentämään työaikaa yhtä työtä kohden,
- pitäisi tinkiä juttu- ja kuvapalkkioista, jotta lehdet ostavat,

- saamaan enemmän toimeksiantoja,
- sietämään epävarmuutta tulevaisuudesta,
- sietämään yleistä epävarmuutta, joka johtuu surkeasta markkinatilanteesta,
- suunnittelemaan ja tekemään jutut jo valmiiksi ennen tilausta, päätoimittajat haluavat valmiita paketteja,
- taustatyötä samaan hintaan,
- tekemään entistä enemmän valmistelevaa työtä ja hoitamaan aiemmin muiden tekemiä tehtäviä, kuten kuvausjärjestelyjä,
- tekemään kohtuuttomia kompromisseja,
- tekemään mainos-, viestintä- ym. keikkoja, joista maksetaan paremmin. Ilman niitä en pärjäisi,
- tekemään valtavasti taustatyötä, johon kulunutta aikaa on vaikea laskuttaa,
- tekijänoikeuksien ryöväämisestä neuvotellaan parhaillaan; joka tapauksessa ansiot jäävät pienemmiksi kuin ennen,
- tekeminen vain omalla riskillä ilman palkkaa, tuottajat tillaat, ei osteta, tuottajakaan ei maksa,
- tinkimään hinnoista,
- tinkimään kriittisyydestä,
- toimittamaan kuvia kiireellisesti,
- tyytymään huonompiin palkkioihin,
- työskentelemään enemmän, pidemmässä ajassa,
- työskentelemään vähemmän,
- työskentelemään entistä tuottavammin,
- uusi sopimus,
- vaihtamaan alaa,
- Yhtyneet-sopimus pitää, mutta esim. ulkomailta maksettavat korvaukset ovat jatkuvassa alamäessä.

SJL:n toimintaa freelancereiden edunvalvojana pidetään aikaisempaa parempana

Enemmistö antoi Suomen Journalistiliitolle hyvän arvosanan freelancer-jäsenten etujen onnistuneesta ajamisesta. Joka viides (20 %) arvioi liiton onnistuneen erittäin hyvin. Toiminnassa on onnistuttu melko hyvin 46 prosentin mielestä. 497 arvioi asiaa.

Tyytyväisyys liittoon on vahvistunut tasaisesti ajan kuluessa. Vuonna 2002 tehdyssä tutkimuksessa 23 prosenttia piti toimintaa erittäin tai melko hyvänä. 2004 vastaavasti ajatteli jo 40 prosenttia ja kaksi vuotta sitten 53 prosenttia. Nyt tämä joukko on siis 66 prosentin suuruinen.

Naisista useampi kuin miehistä on tyytyväinen. Eri-ikäisistä 45-55-vuotiaat suhtautuvat liiton toimiin muita ikäryhmiä positiivisemmin.

69 prosenttia tutkimukseen osallistuneista yrittäjäfreelancereista oli tyytyväinen Suomen Journalistiliiton toimintaan. Journalistista freelancertyötä 11-15-vuotta tehneet (74 %) olivat toinen liittoa keskimääräistä myönteisemmin arvioiva ryhmä.

Toimeksiantajien lukumäärän ja liittoa koskevien arvioiden välillä oli havaittavissa selkeä yhteys. Toimeksiantajien määrän kasvaessa aiheet tyytyväisyyteen lisääntyivät.

Kun 58 prosenttia yhdelle toimeksiantajalle työskentelevistä arveli liiton onnistuvan freelancer-jäsentensä etujen ajamisessa vähintään melko hyvin, 73 prosenttia useamman kuin 10 toimeksiantajan palveluksessa olevista ajatteli tällä tavoin.

Kun verrattiin pääosin lehdistölle työskenteleviä niihin, joiden pääasiallinen toimeksiantaja on radio tai televisio, havaittiin kummankin ryhmän poikkeavan hyvin vähän koko joukon keskiarvosta.

Lähempi tarkastelu kuitenkin paljasti, että ensin mainituista asiakaslehdistö tai viestintätöimistöjen sekä aikakauslehtien toimeksiantaja hoitavat olivat tyytyväisempiä kuin sanomalehdistölle työskentelevät. Heistä melkein kaksi kertaa useampi oli erittäin tyytyväinen kuin jälkimmäisistä, joiden vastaukset painottuivat enemmän vaihtoehtoon melko tyytyväinen.

Radiolle ja televisiolle työskentelevien välillä havaitsi samantyyppisen jaon (vaikka vastaajamäärät jäivätkin tässä joukossa suhteellisen pieniksi). Television toimeksiantaja hoitavista suurempi osa piti liiton työtä erittäin hyvänä. Radiolle työskentelevien vastauksissa painotettiin enemmän vaihtoehto melko hyvä.

Valtaosa haluaa jatkaa freelancerina

Freelancereiden enemmistö työskentelee jatkossakin mieluiten freelancer-pohjalta. Kysyttäessä mikä olisi mieluisin työskentelymuoto, 69 prosenttia totesi näin. Työsuhde kiinnostaa vain vajaata viidesosaa.

Juuri kukaan ei kuitenkaan haluaisi pois journalismin parista. Vain kolme prosenttia harkitsee pääsyä työsuhteiseksi jollain toisella alalla. Eläke maistuisi alle prosentille.

Edelleen aiempaa useampi ilmaisi halukkuutensa toimia freelancerina. Edelliseen tutkimukseen osallistuneista 66 ja sitä edellisellä kerralla 64 prosenttia (ja sitä edellisellä 59 %) olisi tehnyt tällaisen valinnan. Työsuhteeseen kaipaavia oli jälleent hieman vähemmän kuin kaksi vuotta sitten.

Varsinkin kääntäjät, yrittäjä-freelancerit, aikakauslehdille työskentelevät ovat tyytyväisiä asioiden nykytilaan. Heistä vähintään kolme neljästä työskentelisi jatkossakin mieluiten freelancerina. 64 prosenttia pääosin sanomalehdille palveluitaan myyvistä sekä itsemaksavista freelancereista on samaa mieltä.

Mitä useamman toimeksiantajan lukuun työskentelee, sitä todennäköisemmin ilmaisee halukkuutensa jatkaa työtä freelancer-pohjalta.

Ääripään tässä muodostavat ne, joilla on enemmän kuin 10 toimeksiantajaa. Siitä joukosta peräti neljä viidestä haluaa jatkaa entiseen tapaan. Toisaalta vain yhdelle toimeksiantajallekin työskentelevien enemmistö (50 %) pitää freelancer-työtä itselleen parhaana vaihtoehtona myös jatkossa.

Vastaajien keski-ikä 45 vuotta, freelancereina toimittu keskimäärin 10 vuotta

Pääosa vastanneista, 64 prosenttia, tekee toimittajan töitä. Joka kahdeksas on valokuvaaja. Jäljelle jäävä kuudennes koostuu lähinnä kääntäjistä, graafikoista sekä ohjelmateknisessä työssä toimivista.

Vastaajista on naisia 62 prosenttia. Heistä toimittajana työskentelee 68 prosenttia, kun miehistä niin tekee 58 prosenttia. Miesten osuus on jonkin verran suurempi ohjelmateknisten ja valokuvaajien parissa. Jälkimmäisistä 56 prosenttia on miehiä.

Taulukko 6. Vastaajien ikäjakautuma (%).

	%	n
Alle 35 vuotta.....	22	141
35-44	27	170
45-55	30	191
55 ja enemmän	21	138

Kyselyyn vastanneet freelancerit ovat keskimäärin 43 -vuotiaita. Tällä tavalla määritelty keski-ikäisyys ei kuitenkaan ole mikään erityinen freelancer-journalistien tunnuspiirre. Kuten oheisesta taulukosta havaitsee, heidän ikäjakautumansa on varsin tasainen siten, että runsas viidennes – vajaa neljännes koko joukosta on alle 35 -vuotiaita.

Taulukko 7. Kokemus Freelancer –journalistin työstä (%).

	%	n
Enintään 2 vuotta	17	104
3-5 vuotta	23	146
6-10 vuotta	23	148
11-15 vuotta	16	102
16-20 vuotta	11	68
Yli 20 vuotta	10	65

Tästä johtuu se, että myös freelancereiden kokemus free -töistä vaihtelee aika tavalla. Keskimäärin tässä ammatissa on toimittu noin 10 vuotta.

Luonnollisesti jo joukon fyysisen iän laaja jakautuminen aiheuttaa myös melkoista vaihtelua journalistista työtä koskevan kokemuksen jakautumisessa. Alalla on oltu keskimäärin runsaat 17 vuotta.

Taulukko 8. Kokemus journalistin työstä (%).

	%	n
Enintään 2 vuotta	2	13
3-5 vuotta	10	63
6-10 vuotta	24	152
11-15 vuotta	16	104
16-20 vuotta	13	84
Yli 20 vuotta	24	218

Enemmistö (68 %) työskentelee lehdistön lukuun. Tämä joukko jakaantuu siten, että selvästi suuremman osan (33 % koko joukosta) toimeksiantajana on pääosin aikakauslehdistö. Pääosin sanomalehdille työtä tekee vajaa viidennes (19 %) koko joukosta, pääosin asiakaslehdille ja viestintätoimistolle 17 prosenttia.

15 prosenttia työskentelee pääosin televisiolle ja kolme prosenttia radiolle. Radio ja televisio on yhtä tärkeä prosentille, lehdistö ja sähköinen media kolmelle prosentille. Pääosin verkko- tai kustannustoimittamiseen keskittyy kolme prosenttia kumpaankin.

Enemmistöllä (51 %) oli ollut vuonna 2008 kahdesta viiteen toimeksiantajaa. 11 prosenttia oli työskennellyt vain yhden tahon laskuun. 26 prosentilla oli ollut 6-10 toimeksiantajaa, 12 prosentilla useampia.

Taulukko 9. Toimeksiantajien lukumäärä (%).

	Lehdistö	RTV	Kaikki
	%	%	%
Yksi.....	5	33	12
2-5	49	55	51
6-10	28	9	25
Yli 10	17	3	13

Radio- ja tv- freelancerit olivat työskennelleet lukumääräisesti selvästi harvemmille toimeksiantajille kuin lehdistöfreet.

Ensin mainituista 33 prosentilla oli ollut vain yksi ja 55 prosentilla kaksi tai useampia toimeksiantajia. Jälkimmäisistä 45 prosenttia oli työskennellyt enintään viiden tahon lukuun. Yksi toimeksiantaja oli ollut kuitenkin vain 5 prosentilla.

Melkein puolet (48 %) kyselyyn osallistuneista freelancereista asuu pääkaupunkiseudulla. Joka neljäs on kotoisin maakuntakeskuksesta, 20 prosenttia muulta paikkakunnalta Suomessa. Kuusi prosenttia vastaajista asuu ulkomailla.

Freelancer verokortilla tyypillisin toimintamuoto

35 prosenttia sijoittaa itsensä ryhmään ”freelancer verokortilla”. 38 prosenttia käyttää toiminimeä. Kolme prosenttia toimii henkilöyhtiön (Ay, Ky) suojissa ja 14 prosenttia muussa yhtiömuodossa (Oy, osuuskunta). Neljä sadasta kuuluu ryhmään ”freelancer ennakkopereintärekisterissä, mutta ilman toiminimeä tai yhtiötä”. Yhtä moni kertoi työskentelevänsä sekä verokortilla että yhtiömuodossa.

Tyypillisimmät jäsenmaksulajit ovat itsemaksava (34 %) tai yrittäjä -freelancer (53 %). Osuuskunta-freelancereiden osuus oli yksi prosentti. Radio-/TV -freelancereita puolestaan oli valtakirjaperinnässä 11 prosenttia.

Asiakaslehdet (43 %) ja viestintätoimistot (30 %) ovat tärkeimmät toimeksiantajat. AY-, järjestöä ja ammattilehdet ovat myös tärkeitä. Kun joukkoon vielä lisätään Sanoma Magazines Finland ja Yhtyneet kuvalehdet, ovat useamman kuin joka neljännen toimeksiantajat tulleet maintuiksi.

Talentumilla on kirjallinen toimeksiantosopimus 68 prosentin sille työtä tekevän freelancerin kanssa. Lehtikuva on toiminut vastaavasti 64 ja Helsingin Sanomat 53 prosentin kanssa. Uusi Suomi.fi:n kanssa kirjallinen sopimus on joka toisella sinne työskentelevällä freelancerilla.

Useimpien toimeksiantajiksi osoittautuneet tahot ovat tehneet kirjallisen toimeksiantosopimuksen enimmillään noin kymmenesosan kanssa niistä, joilta ostaa palveluita.

Tutkimuksen toteuttamisesta ja tarkoituksesta

Tutkimuksessa selvitettiin faktatietoja journalistisessa freelancer -työssä toimivien työstä, palkkioiden suuruudesta sekä työajoista ja -määristä.

Lisäksi freelancerit pääsivät arvioimaan eräitä omaan työhönsä ja elinolosuhteisiinsa liittyviä seikkoja ja kertomaan mielipiteensä Suomen Journalistiliiton kyvystä toimia freelancer -jäsentensä tavoitteiden mukaisesti.

SJL on koonnut tietoja jäsentensä palkkauksesta kahden vuoden välein toteutetuilla työmarkkinatutkimuksilla. Tutkimus kohdistettiin nyt neljännen kerran ainoastaan järjestön freelancerjäseniin.

Tutkimuksella kerättävillä tiedoilla on tärkeä rooli freelancereiden edunvalvonnassa: sen avulla pyritään saamaan mahdollisimman tarkkaa tietoa freelancereiden ansioista ja niissä tapahtuneista muutoksista sekä mm. työn sivukuluista, työajoista, lomista ja toimintamuodoista. Lisäksi freelancereiden jäsenmaksut määräytyvät tämän tutkimuksen perusteella.

Tutkimuksen suunnittelu on tapahtunut yhteistyössä liiton freelancer-osastojen kanssa ja käytännön toteutuksesta on jokaisella kerralla vastannut TNS Gallup Oy (joka aiemmin tunnettiin nimellä Suomen Gallup Oy).

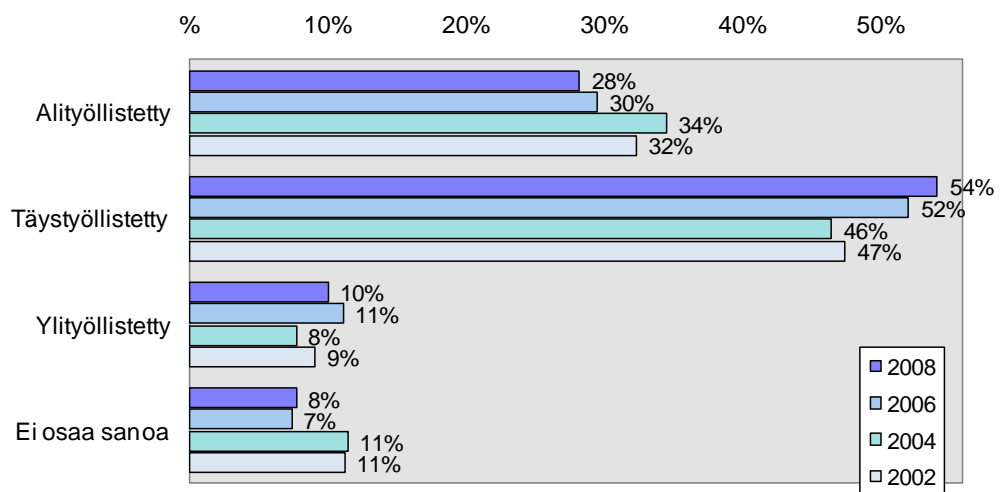
Kutsu Internet -tutkimukseen lähetettiin huhtikuussa 2009 sähköpostitse kaikille sellaisille Suomen Journalistiliiton freelancer -jäsenille, joilla on liiton rekisterissä sähköpostiosoite. Muille jäsenille postitettiin kirje, jossa annettiin ohjeet tutkimukseen osallistumisesta Internetissä.

Lähetys ajoitettiin tarkoituksella siten, että mahdollisimman moni pystyisi hyödyntämään veroilmoituksessa ilmoittamiaan rahamäärätietoja. Tämän arveltiin sekä helpottavan tutkimukseen vastaamista että tuottavan tarkempia tietoja, kun ilmoitettavat luvut eivät olisi pelkästään muistinvaraisia. Näin on toimittu aikaisemminkin.

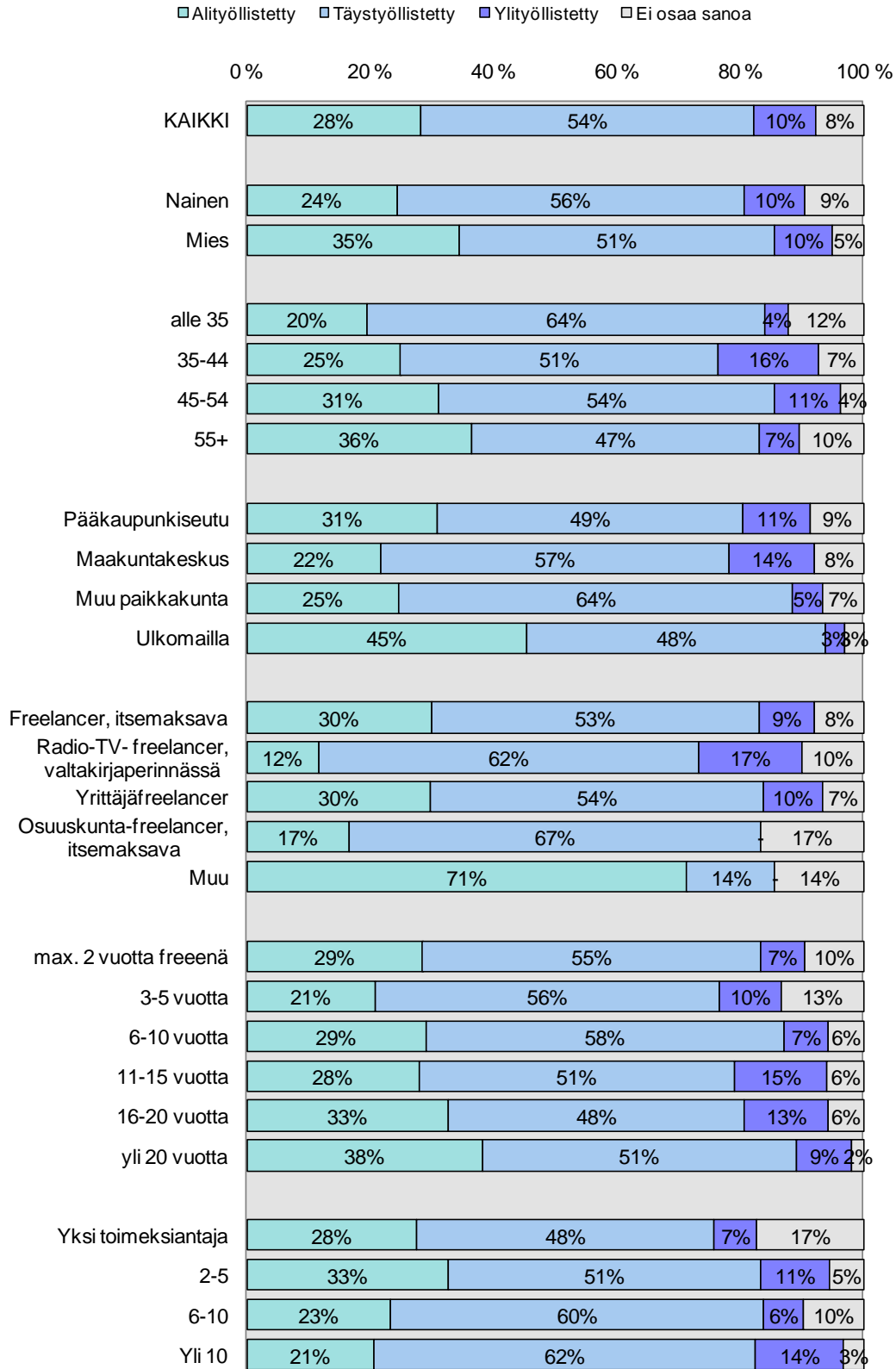
Tutkimuksen tulokset perustuvat 710 henkilön vastauksiin. Heistä 551 kertoi kokonaislas-kutukseensa ja 427 verotettavaan tuloonsa liittyviä tietoja.

LIITEKUVAT

TYÖLLISTYMINEN VUOSINA 2002 - 2008 (%)

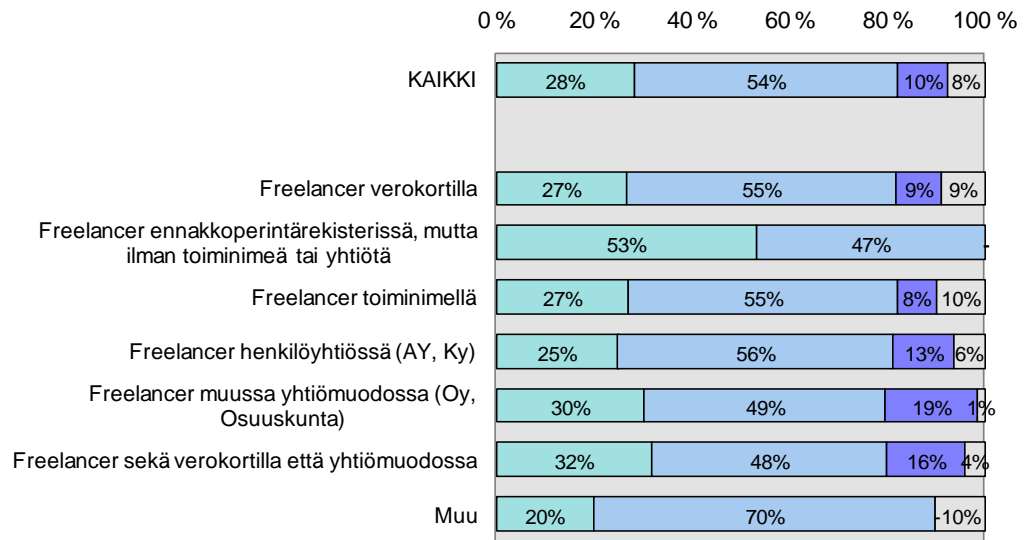

TYÖLLISTYMINEN VUONNA 2008 (%)

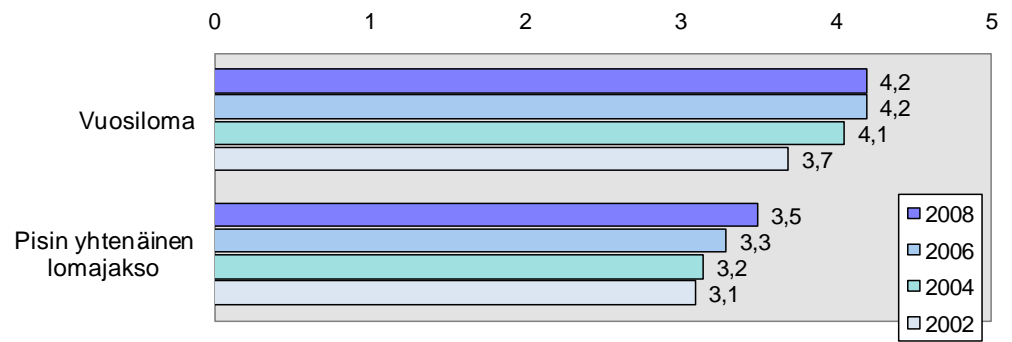

TYÖLLISTYMINEN VUONNA 2008 (%)

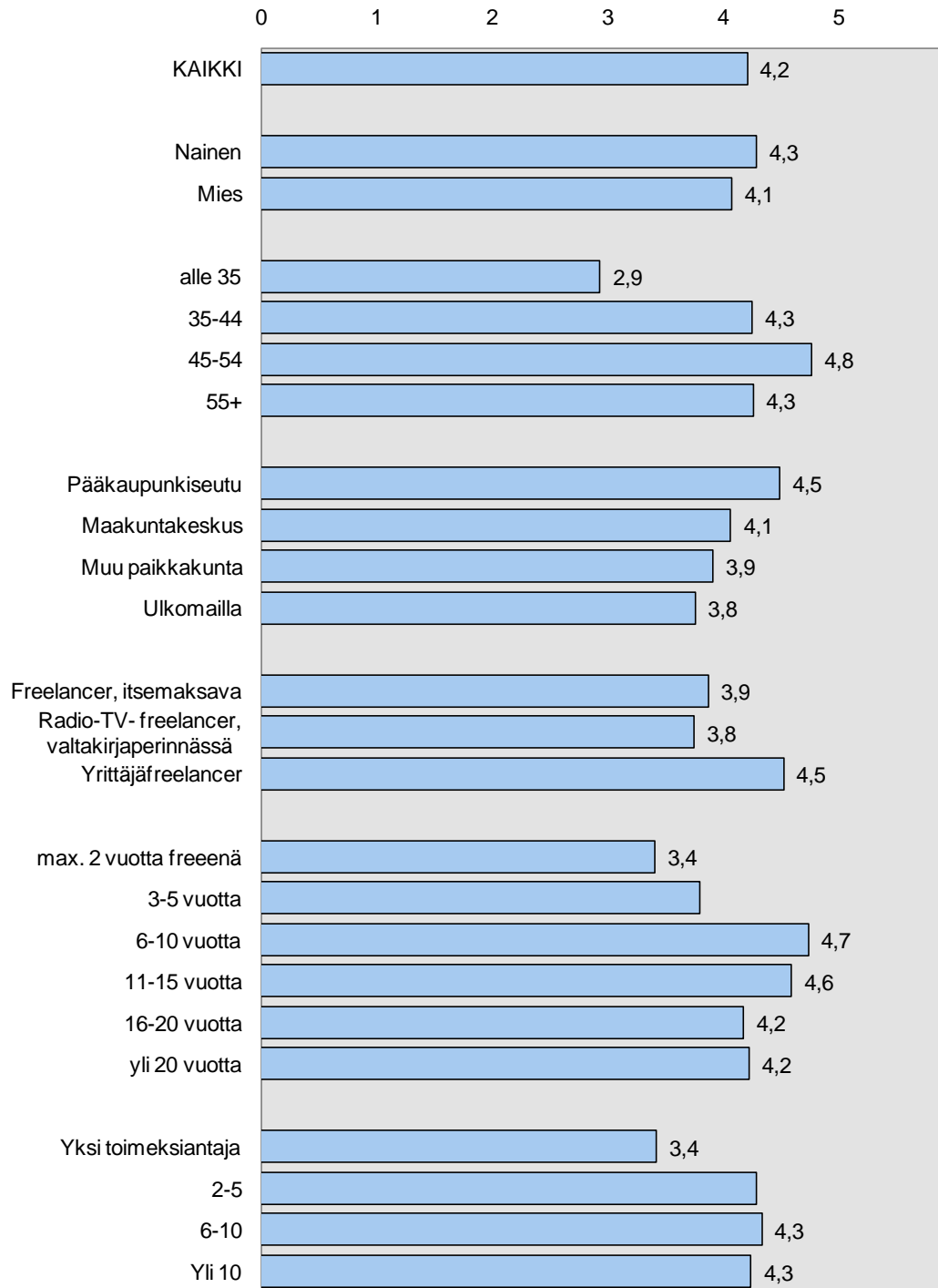
■ Alityöllistetty
 ■ Täystyöllistetty
 ■ Ylityöllistetty
 ■ Ei osaa sanoa

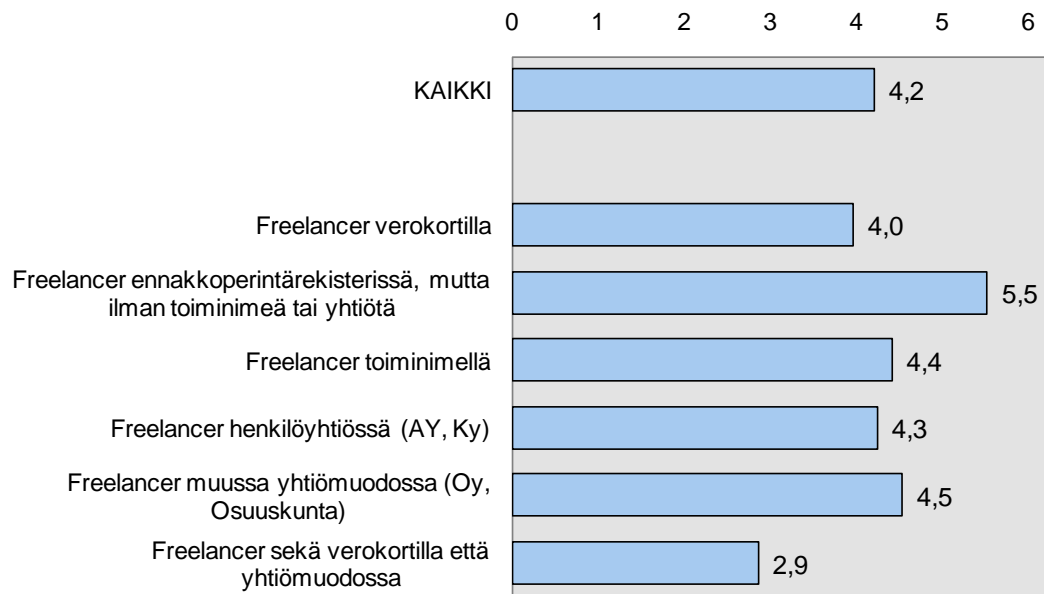
LOMIEN KESTO VUOSINA 2002 - 2008 (viikkoa)

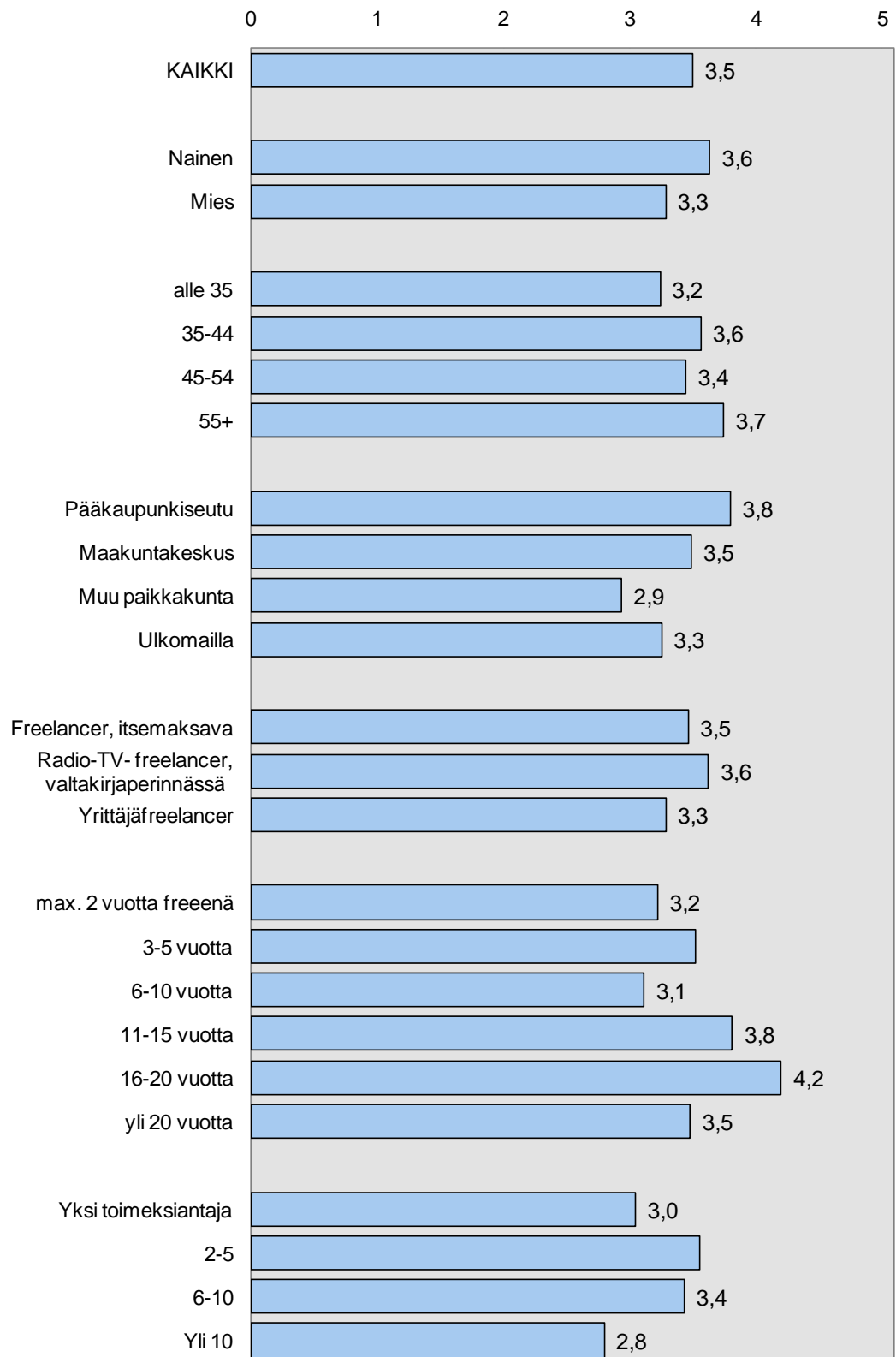
VUOSILOMAN KESTO 2008 (viikkoa)

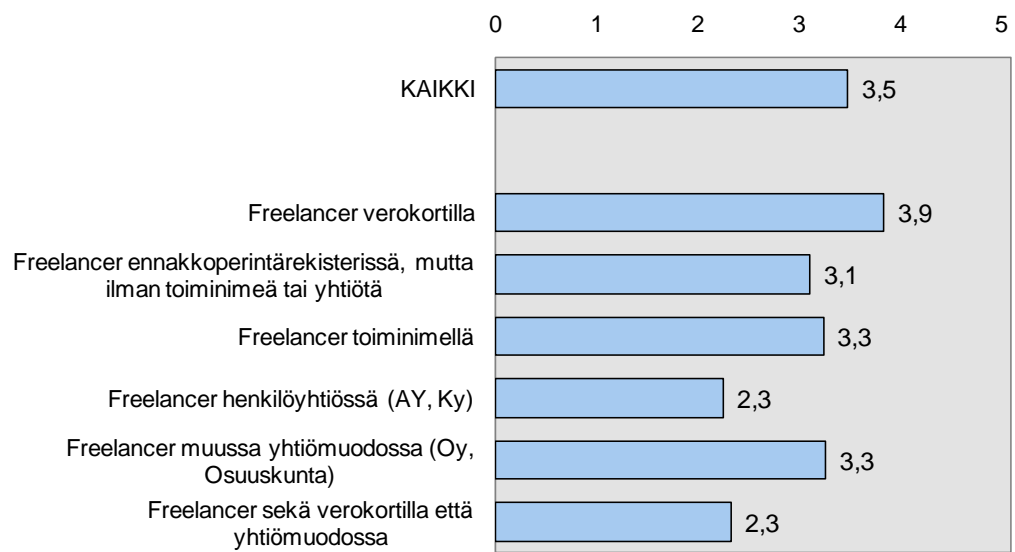
VUOSILOMAN KESTO 2008 (viikkoa)

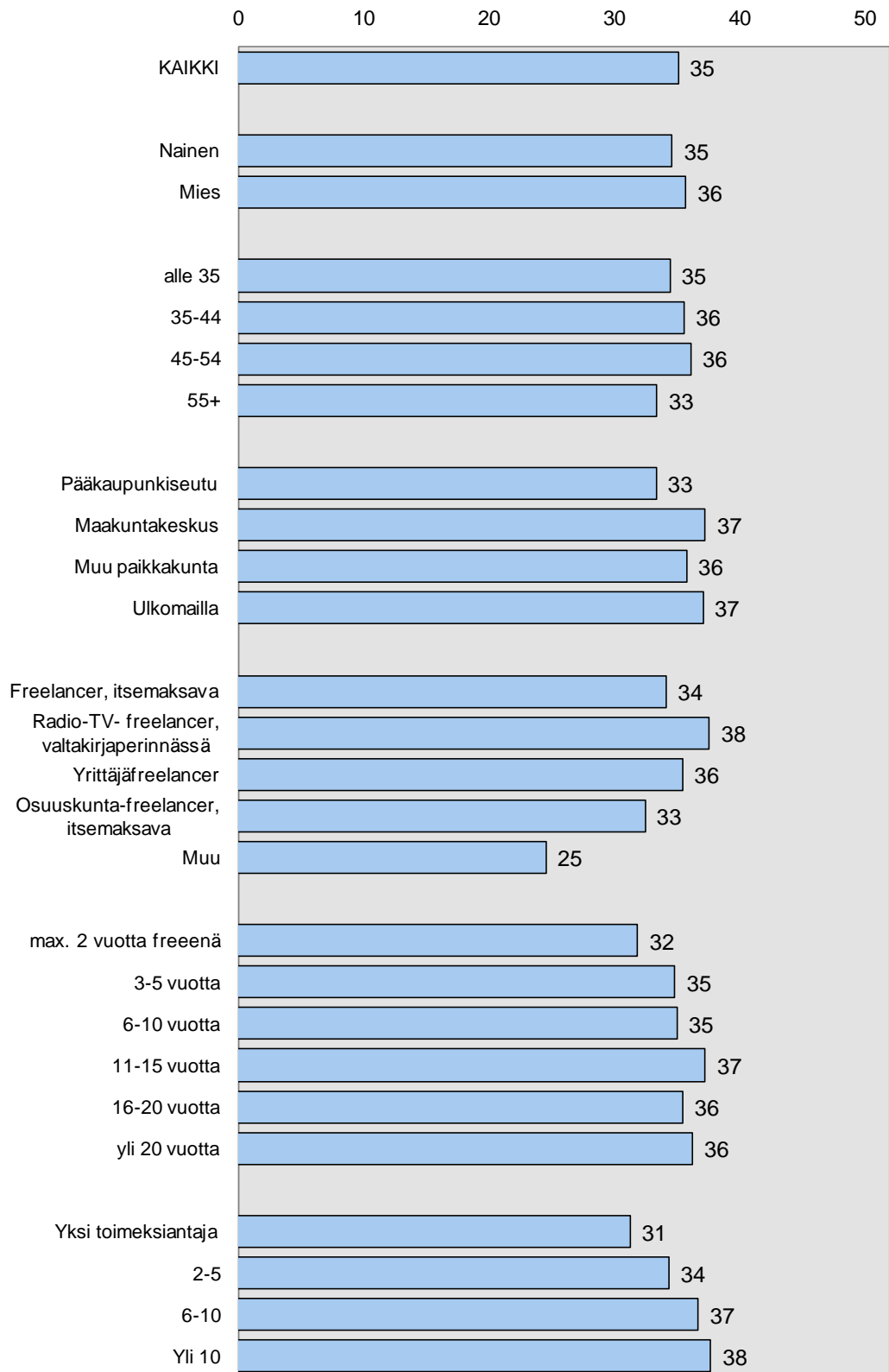
PISIN YHTENÄINEN LOMAJAKSO 2008 (viikkoa)

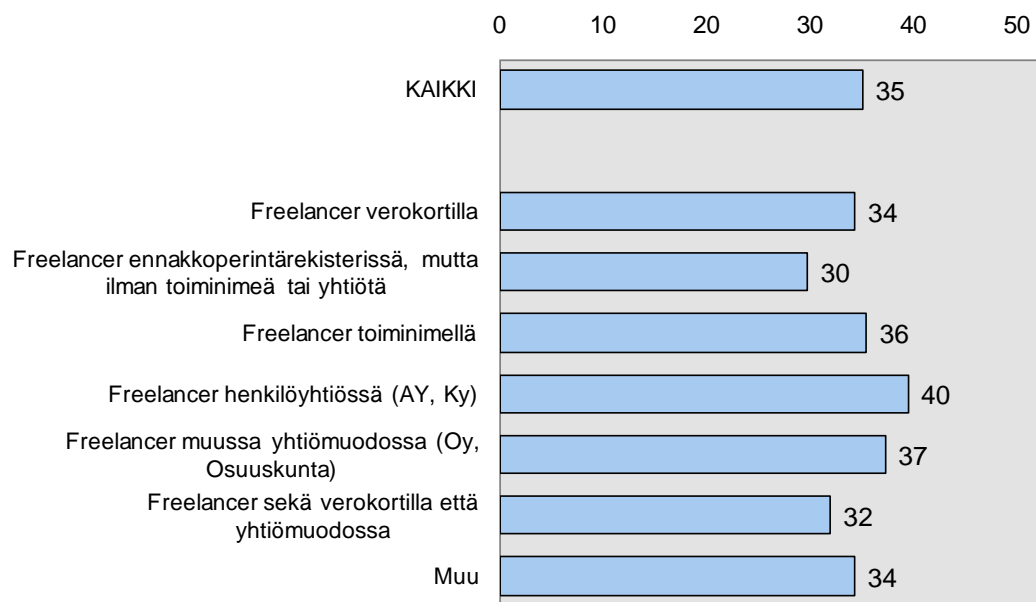
PISIN YHTENÄINEN LOMAJAKSO 2008 (viikkoa)

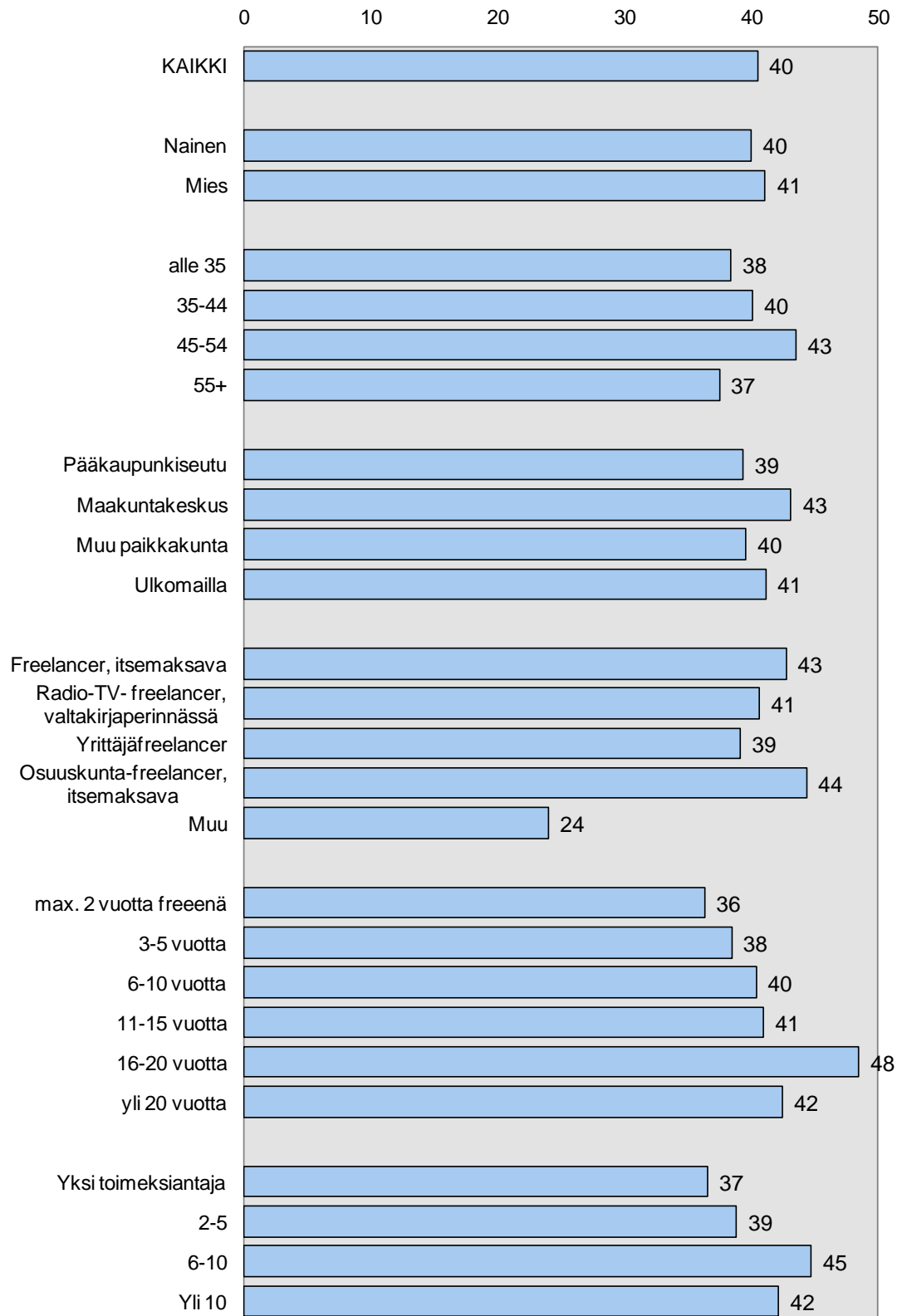
KESKIMÄÄRÄINEN VIIKKOTUNTIMÄÄRÄ 2008 (h)

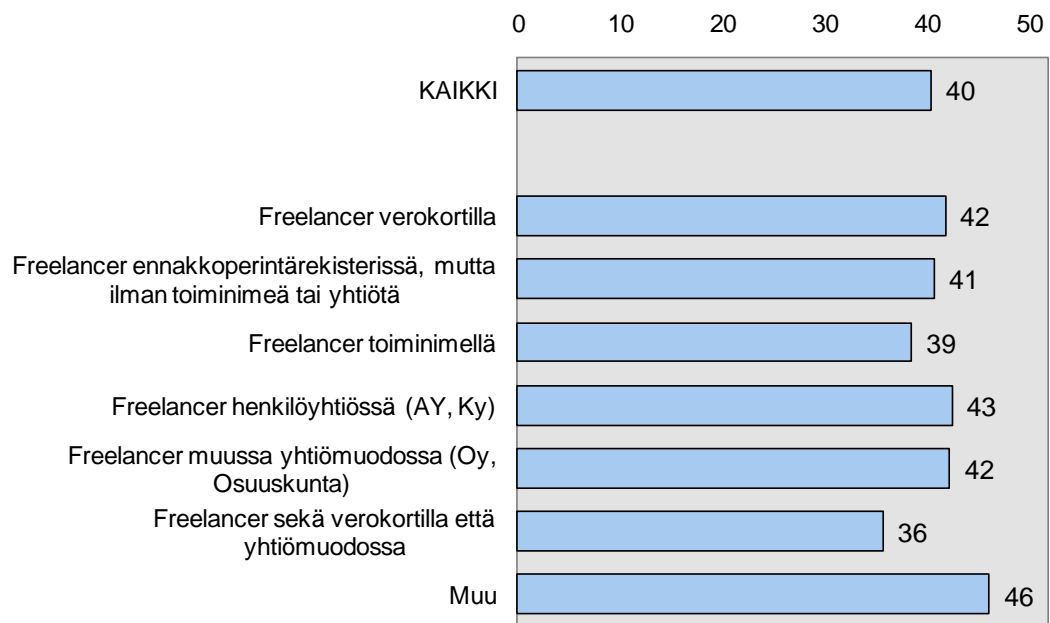
KESKIMÄÄRÄINEN VIIKKOTUNTIMÄÄRÄ 2008 (h)

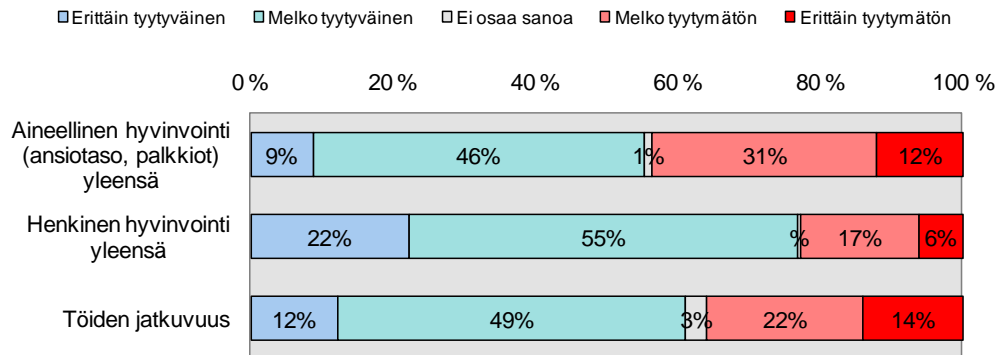
KOKONAISTEN TYÖVIKKOJEN MÄÄRÄ 2008

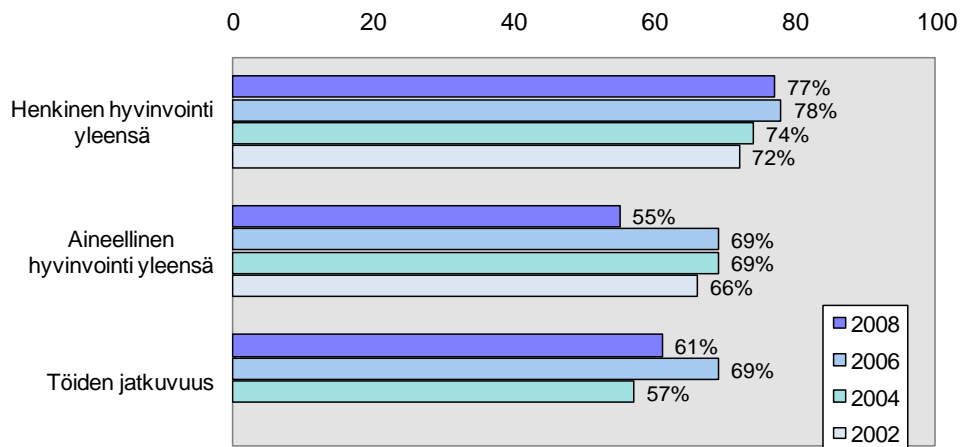
KOKONAISTEN TYÖVIKKOJEN MÄÄRÄ 2008

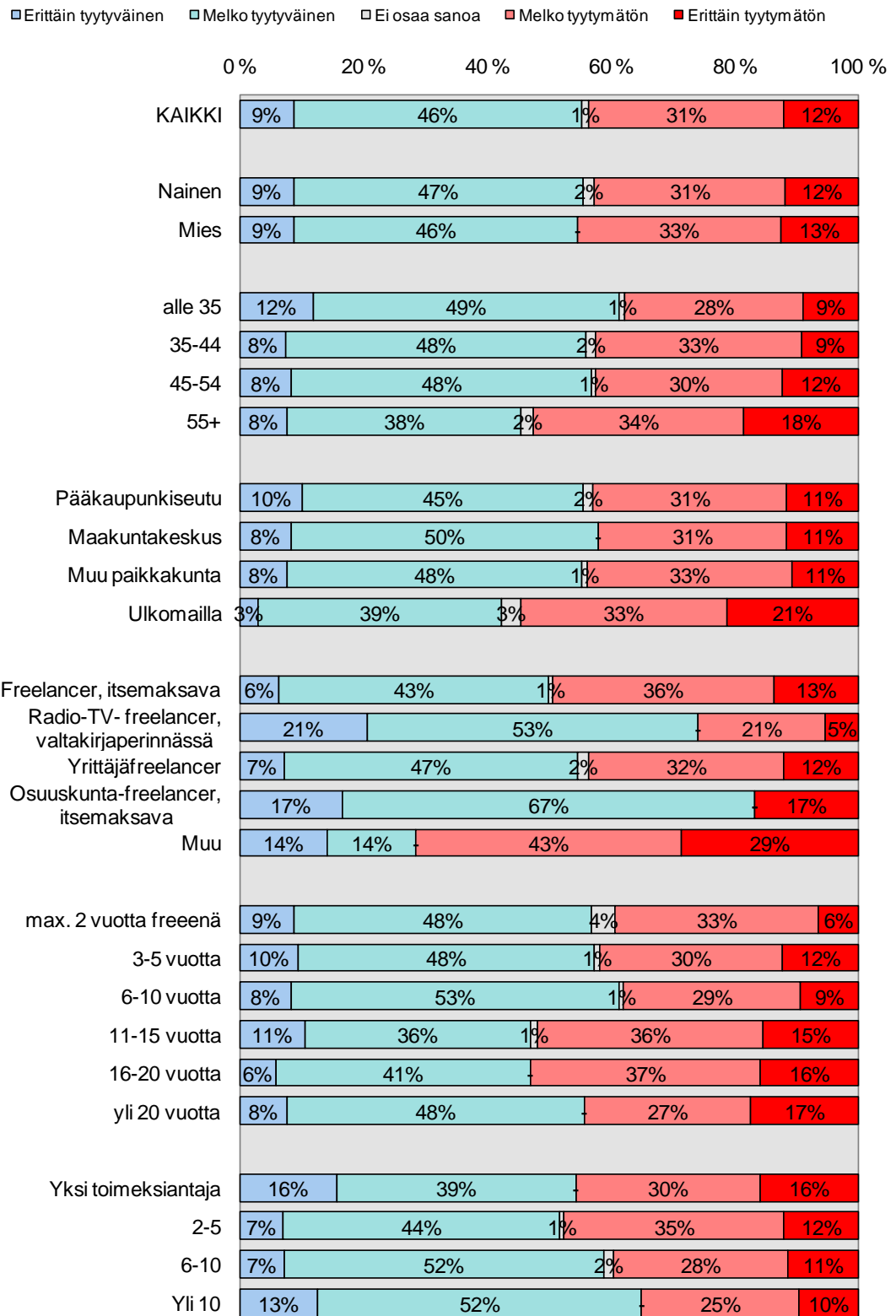
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA
ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN (%)

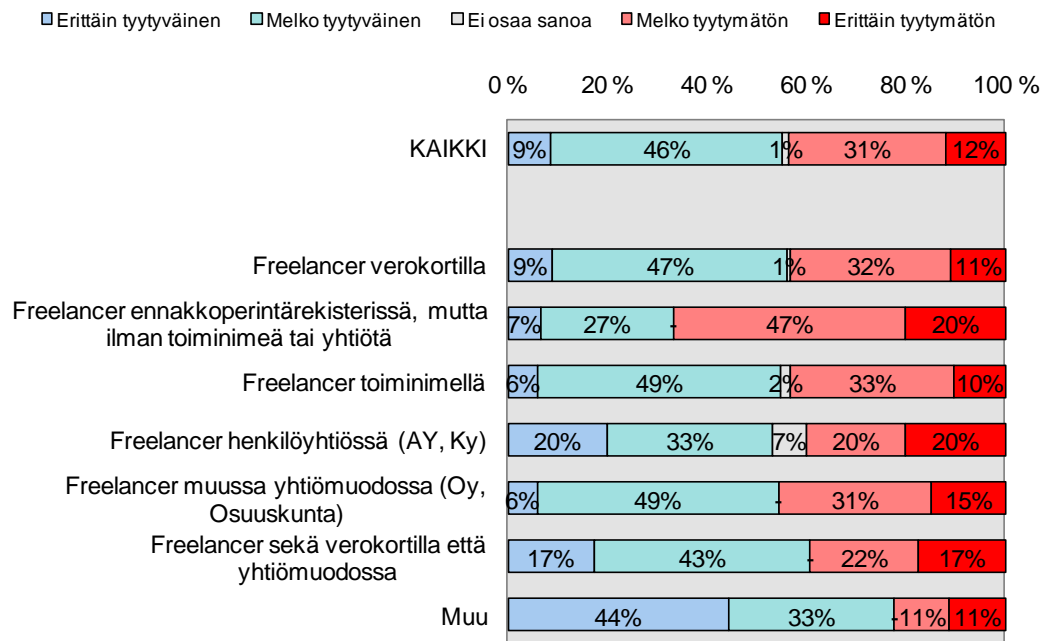
TYYYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA
ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN 2002 - 2008.
ERITTÄIN TYYTYVÄINEN+MELKO TYYTYVÄINEN -OSUDET (%)

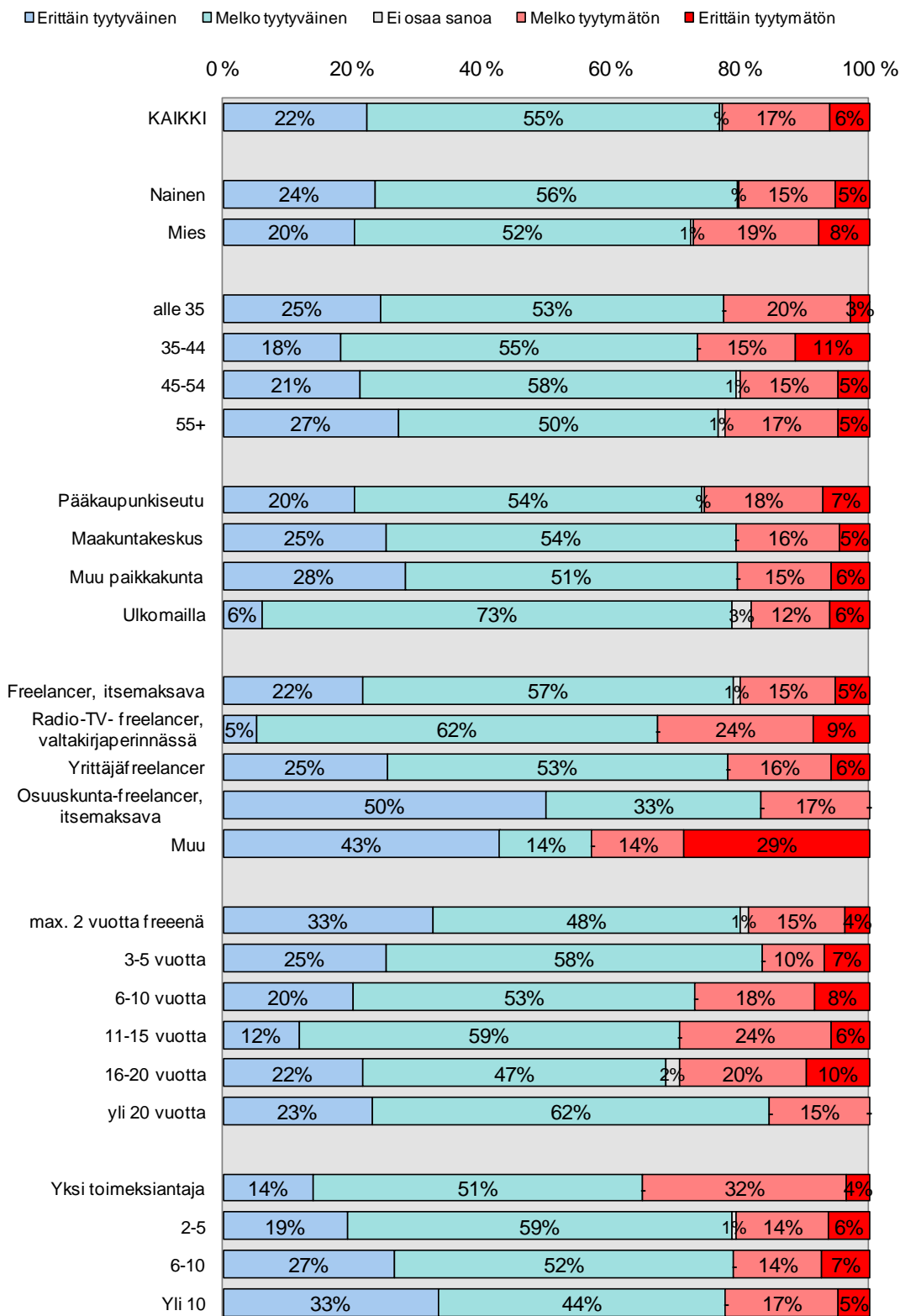
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: AINEELLINEN HYVINVOINTI YLEENSÄ (%)

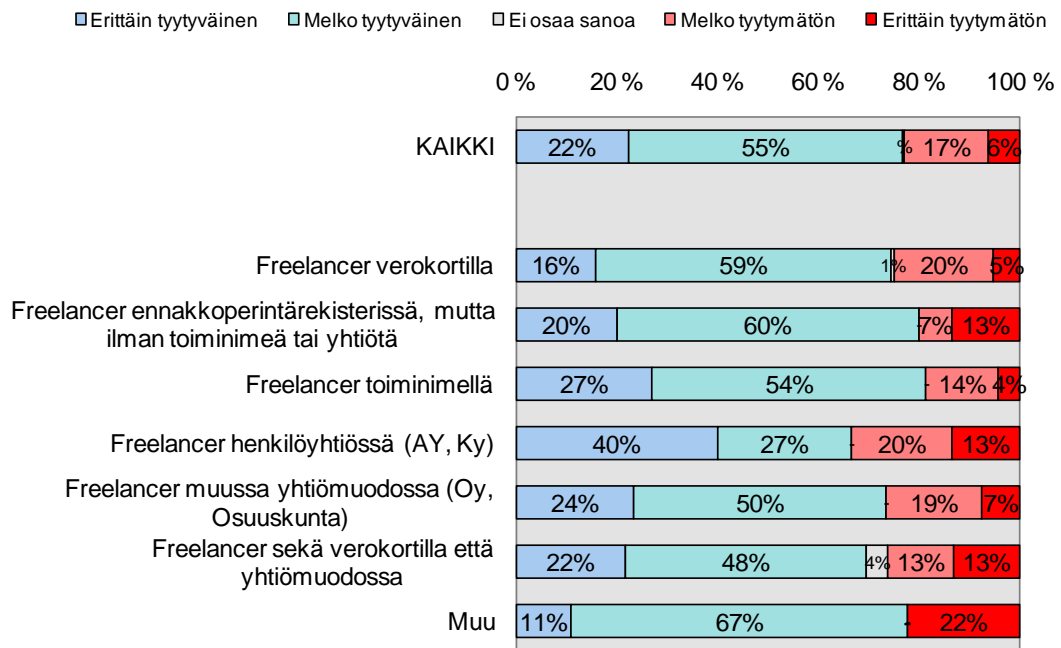
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: AINEELLINEN HYVINVOINTI YLEENSÄ (%)

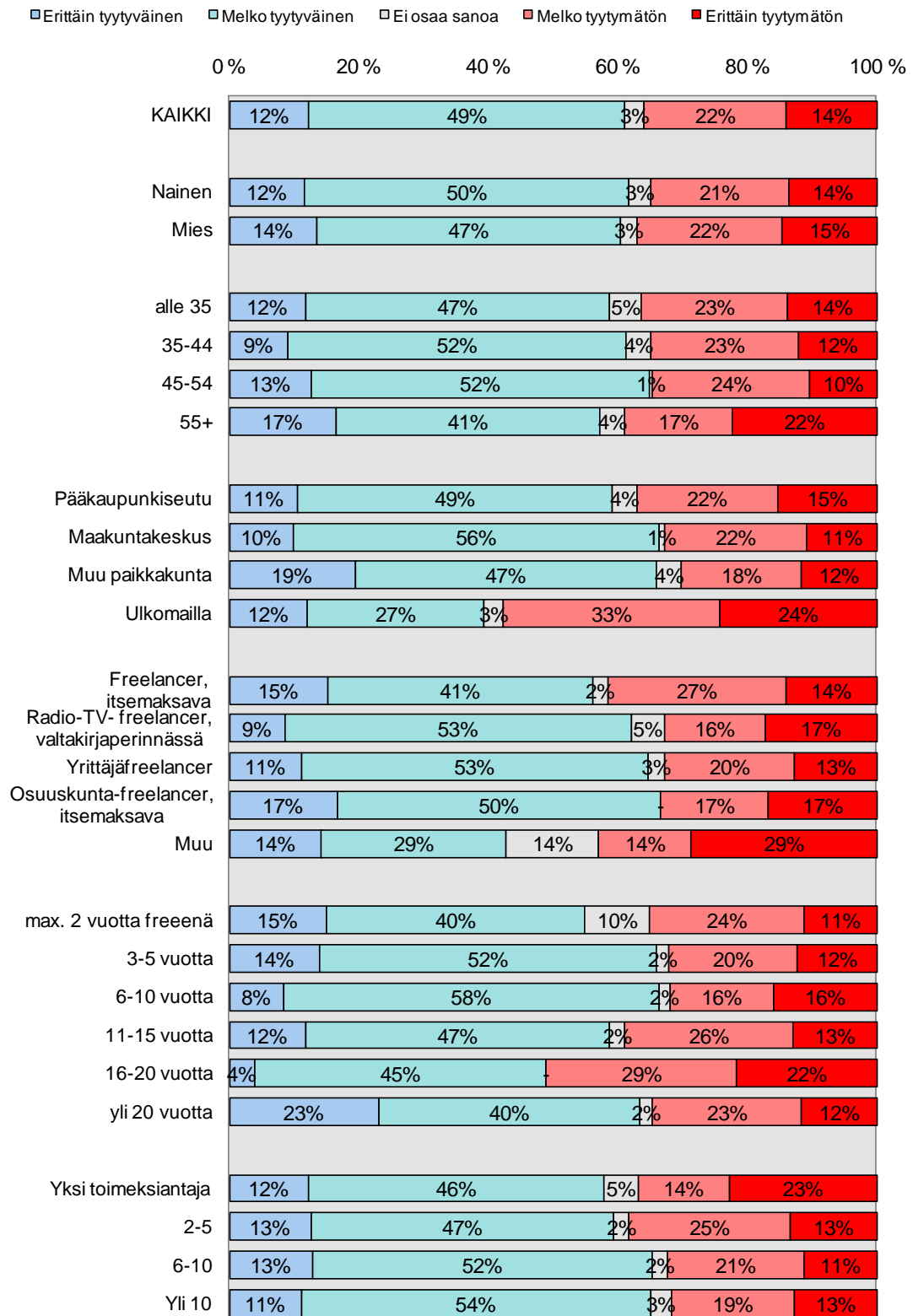
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: HENKINEN HYVINVOINTI YLEENSÄ (%)

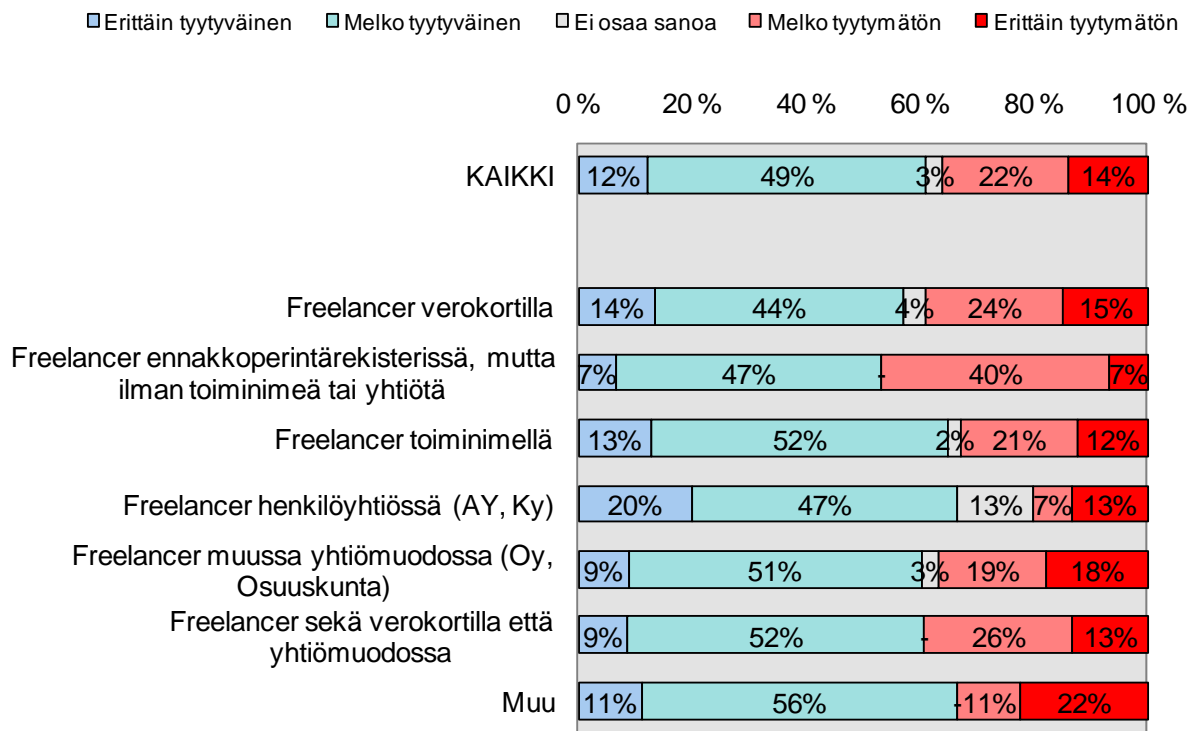
TYYYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN
ASIOIHIN: HENKINEN HYVINVOINTI YLEENSÄ (%)

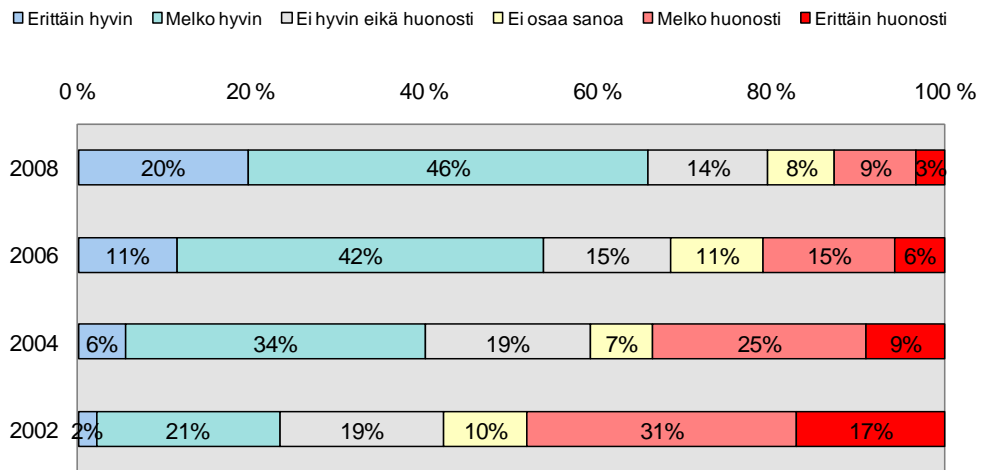
TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: TÖIDEN JATKUVUUS (%)

TYTYTYVÄISYYS ERÄISIIN TYÖTÄ JA ELINOLOSUHTEITA KOSKEVIIN ASIOIHIN: TÖIDEN JATKUVUUS (%)

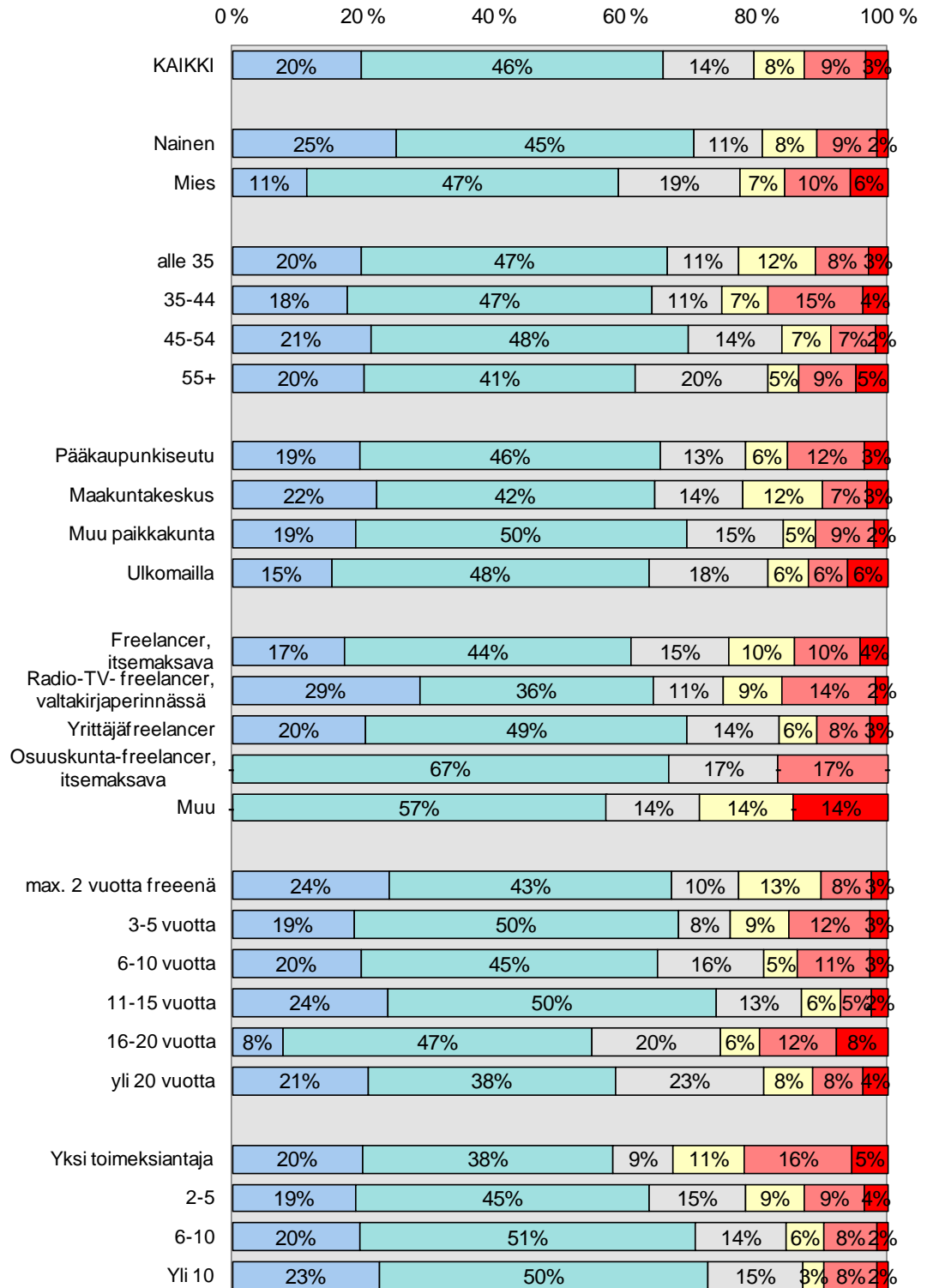

KÄSITYKSET SJL:N KYVYSTÄ TOIMIA
 FREELANCER -JÄSENTENSÄ TAVOITTEIDEN SUUNTAISESTI (%)

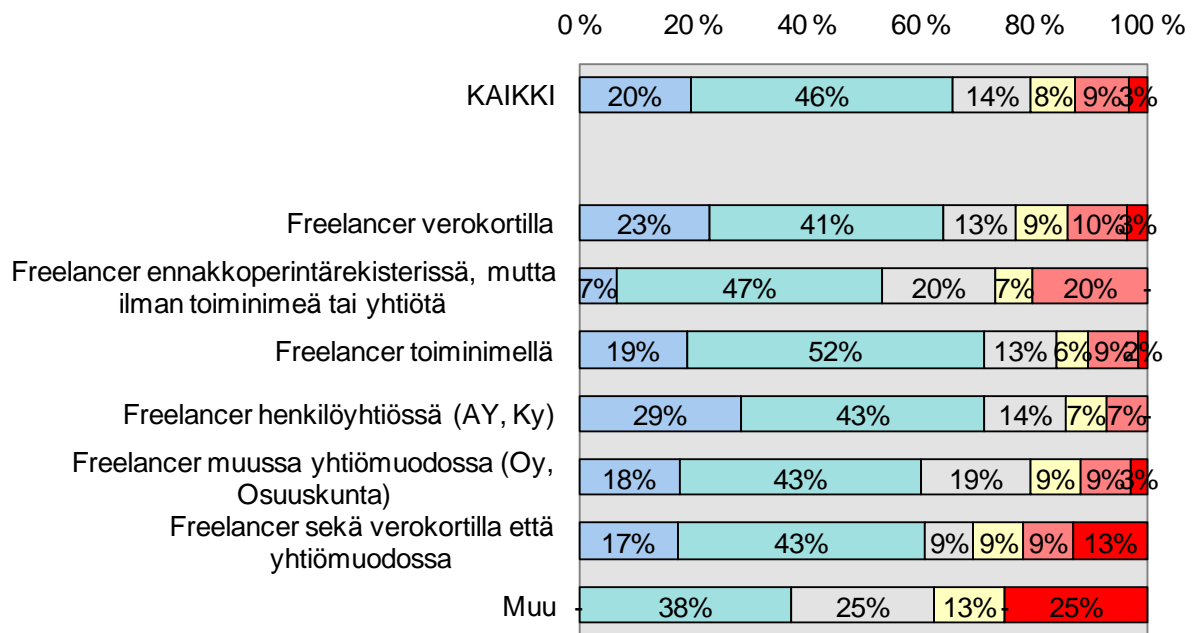
KÄSITYKSET SJL:N KYVYSTÄ TOIMIA FREELANCER -JÄSENTENSÄ ETUJEN SUUNTAISESTI (%)

■ Erittäin hyvin
 ■ Melko hyvin
 ■ Ei hyvin eikä huonosti
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Melko huonosti
 ■ Erittäin huonosti

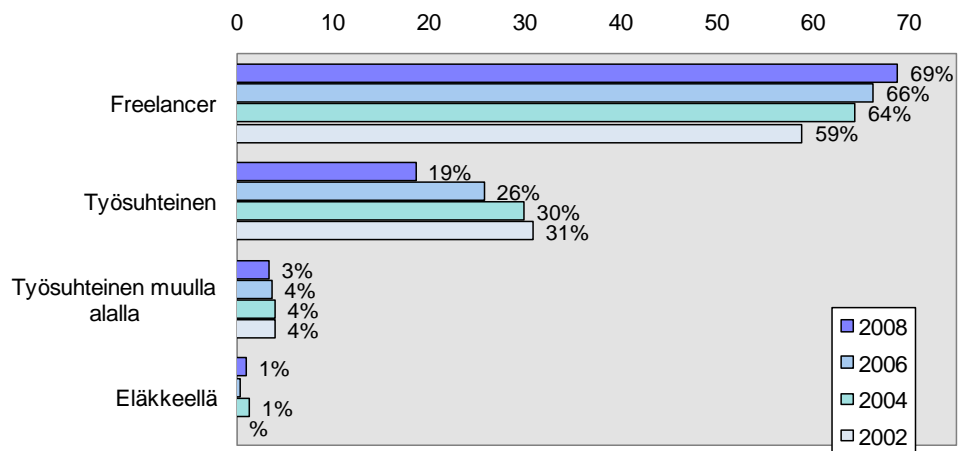

KÄSITYKSET SJL:N KYVYSTÄ TOIMIA FREELANCER -JÄSENTENSÄ ETUJEN SUUNTAISESTI (%)

■ Erittäin hyvin
 ■ Melko hyvin
 ■ Ei hyvin eikä huonosti
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Melko huonosti
 ■ Erittäin huonosti

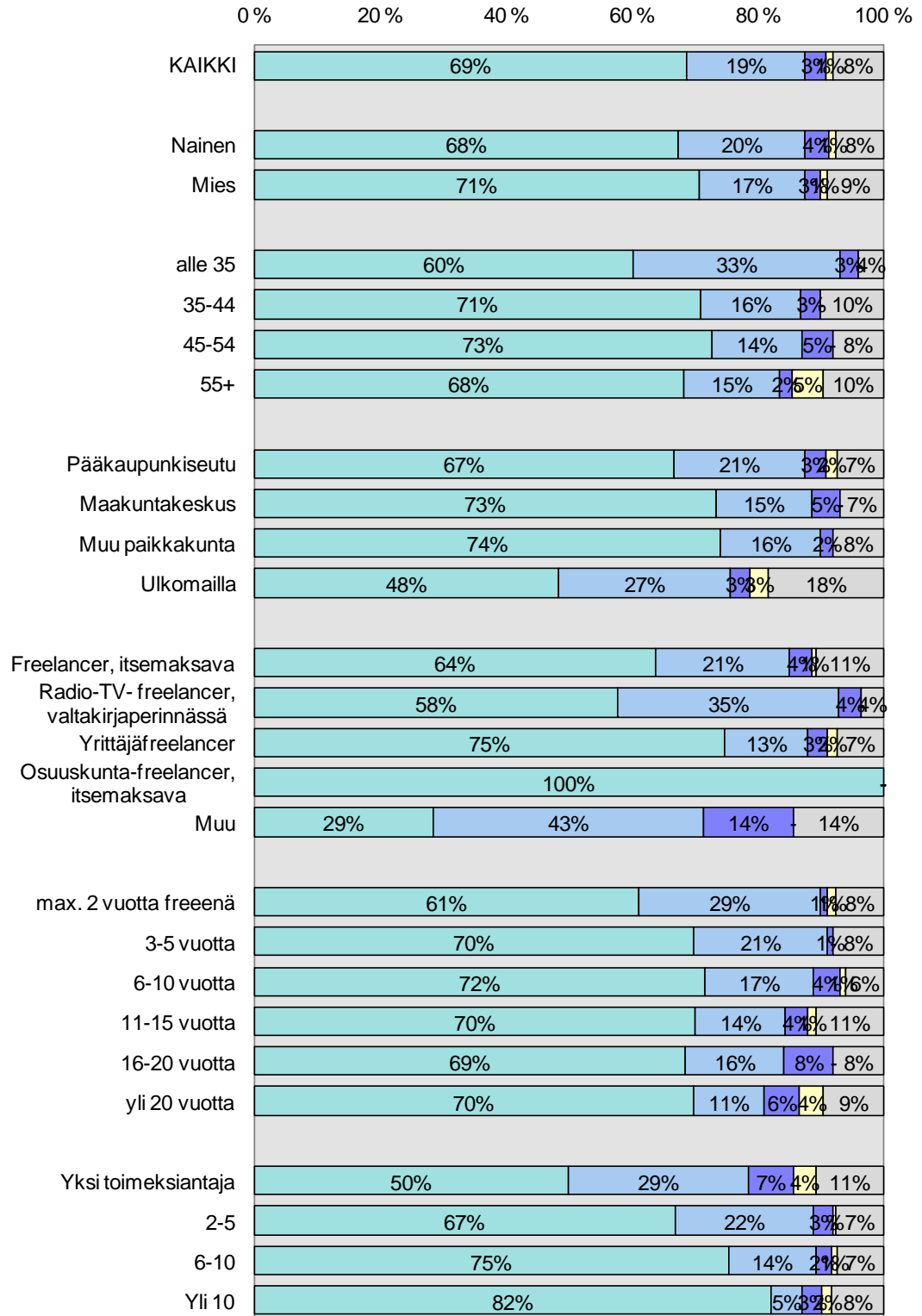

MIELUISIN TYÖSKENTELYMUOTO 2002 - 2008 (%)

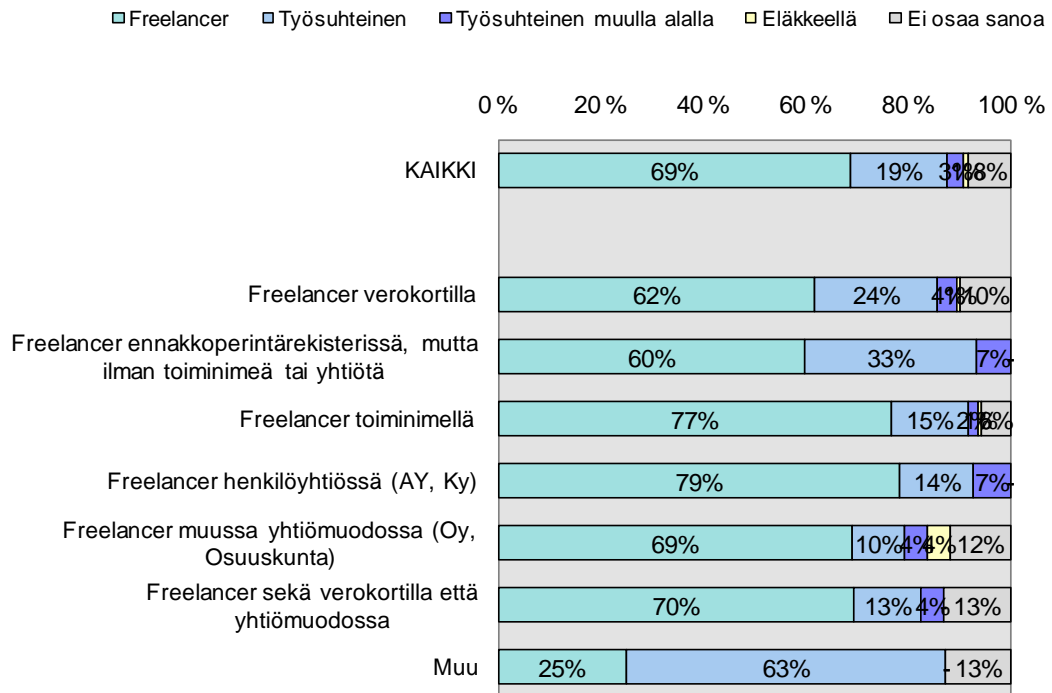

MIELUISIN TYÖSKENTELYMUOTO (%)

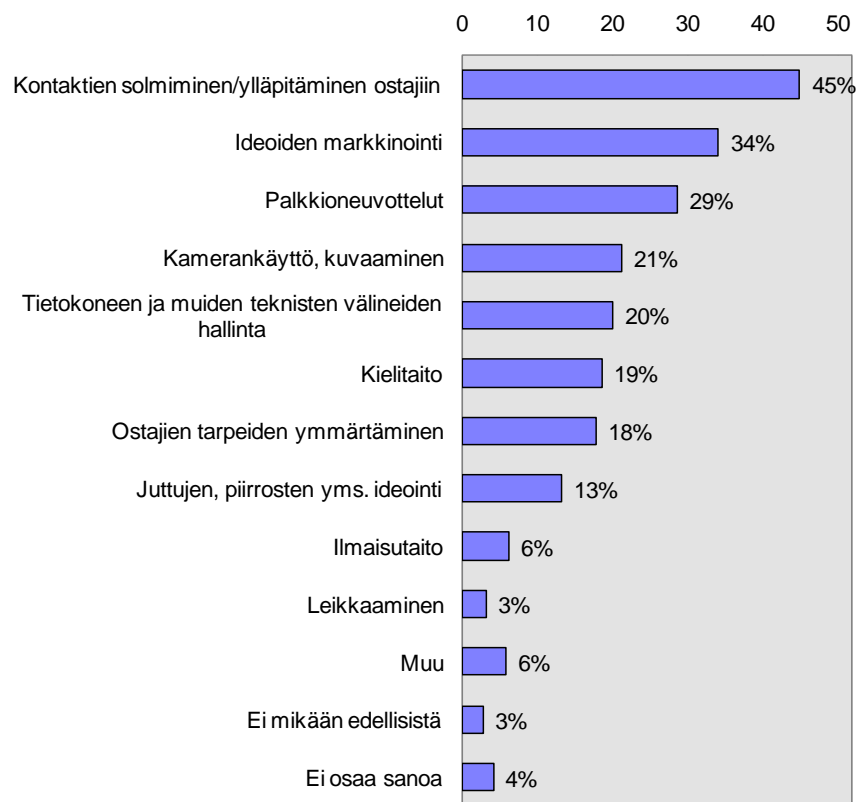
Freelancer Työsuhteinen Työsuhteinen muulla alalla Eläkkeellä Ei osaa sanoa

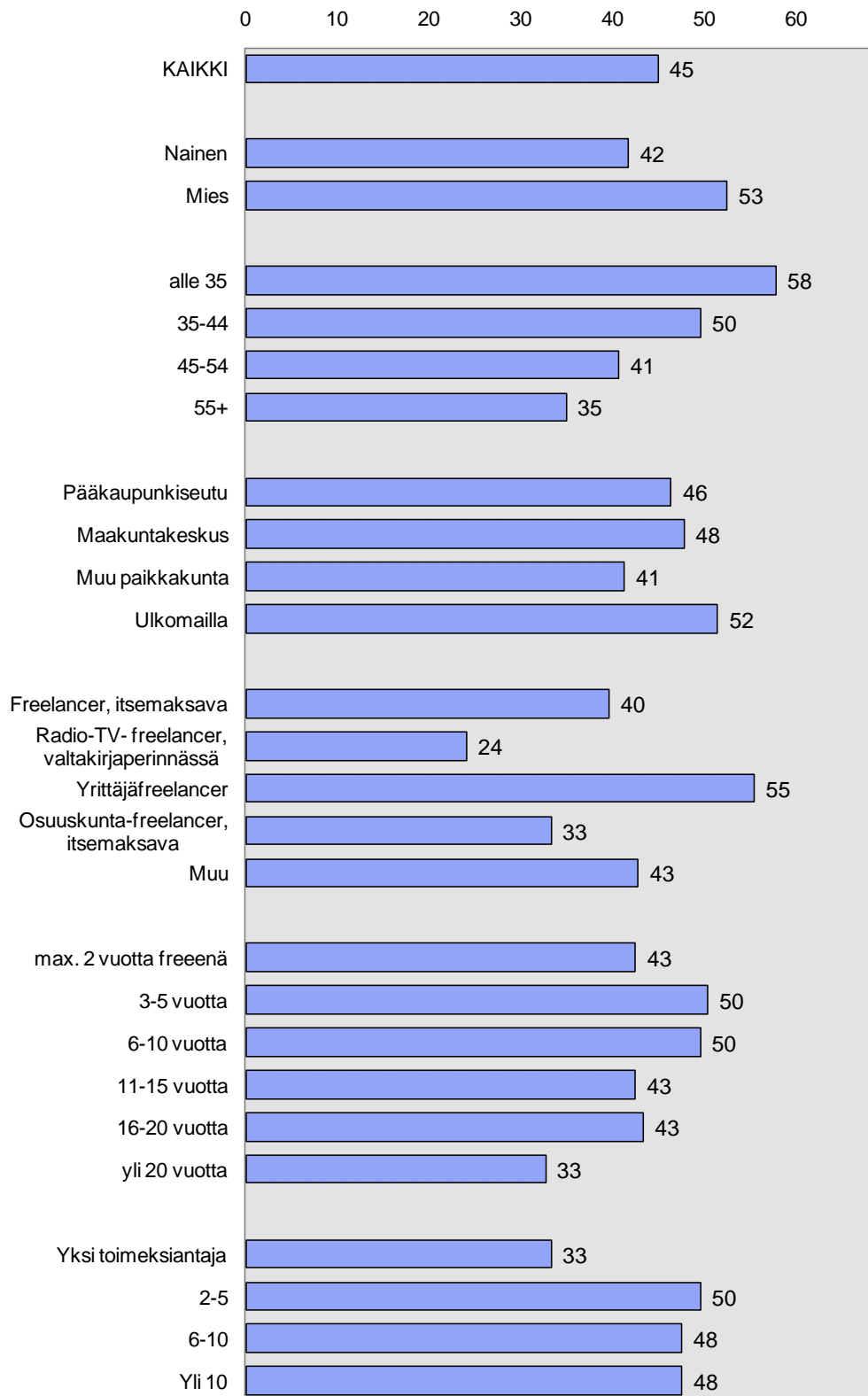
MIELUISIN TYÖSKENTELYMUOTO (%)

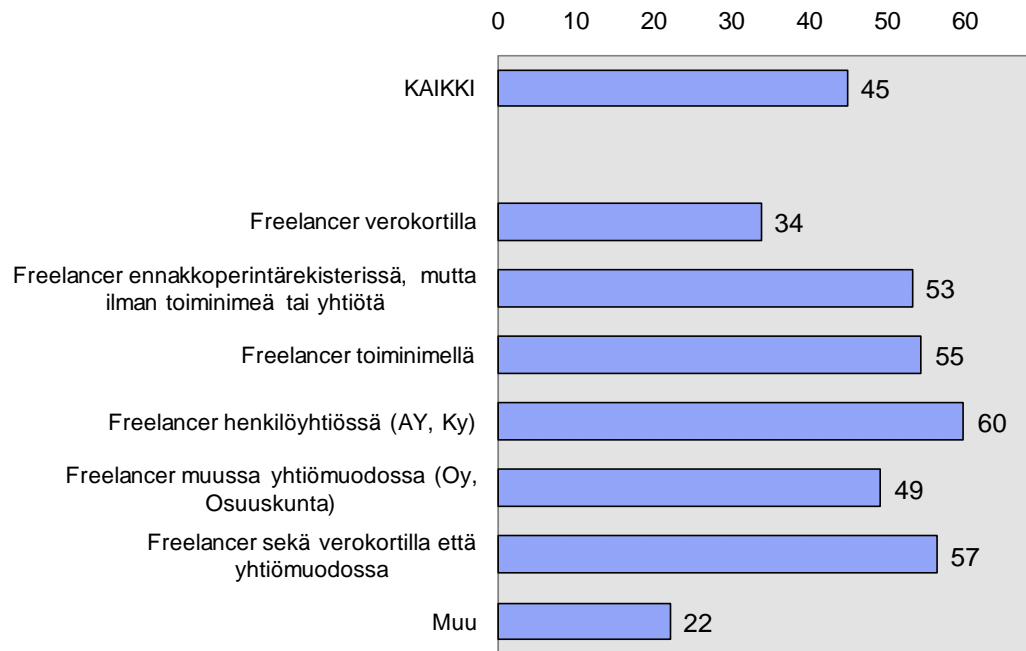
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET, JOTTA VOISI
PARANTAA/YLLÄPITÄÄ TYÖLLISYYTTÄ ASIAALLISIN TYÖEHDIN (%)

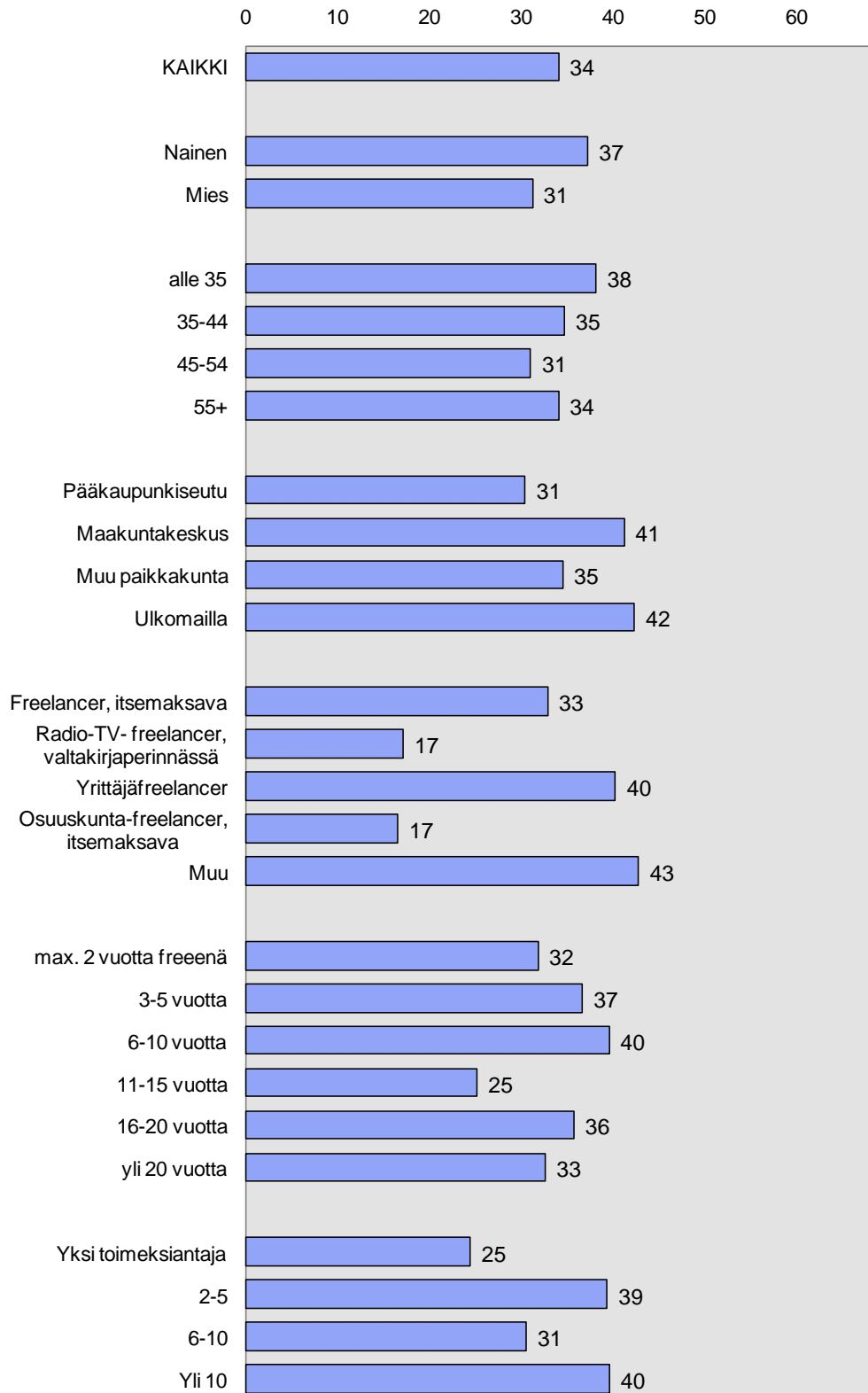
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
kontaktien solmiminen/ylläpitäminen ostajiin (%)

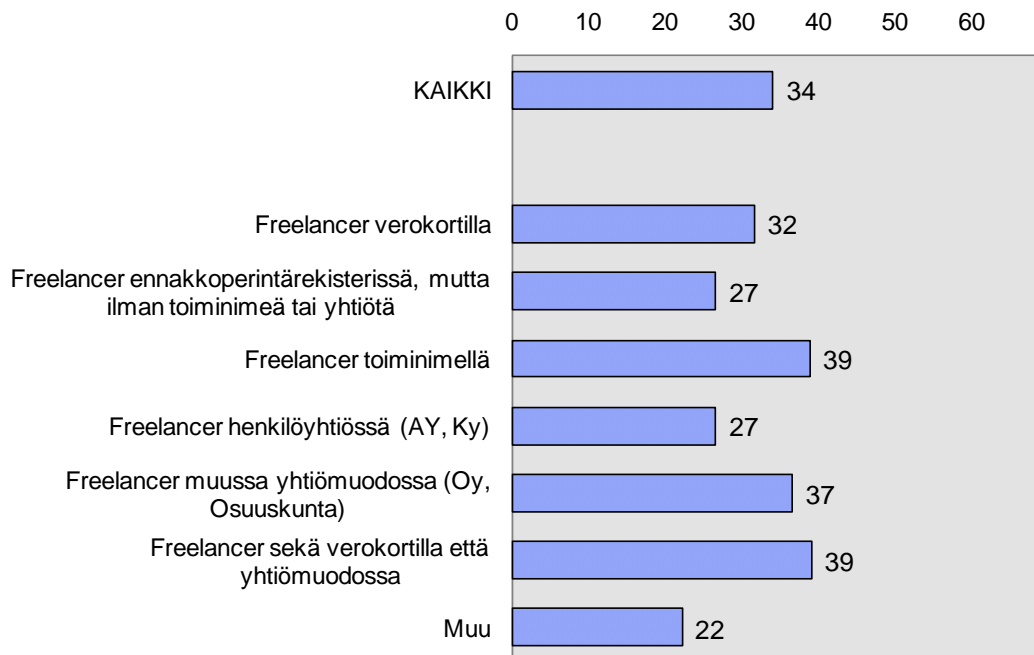
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
kontaktien solmiminen/ylläpitäminen ostajiin (%)

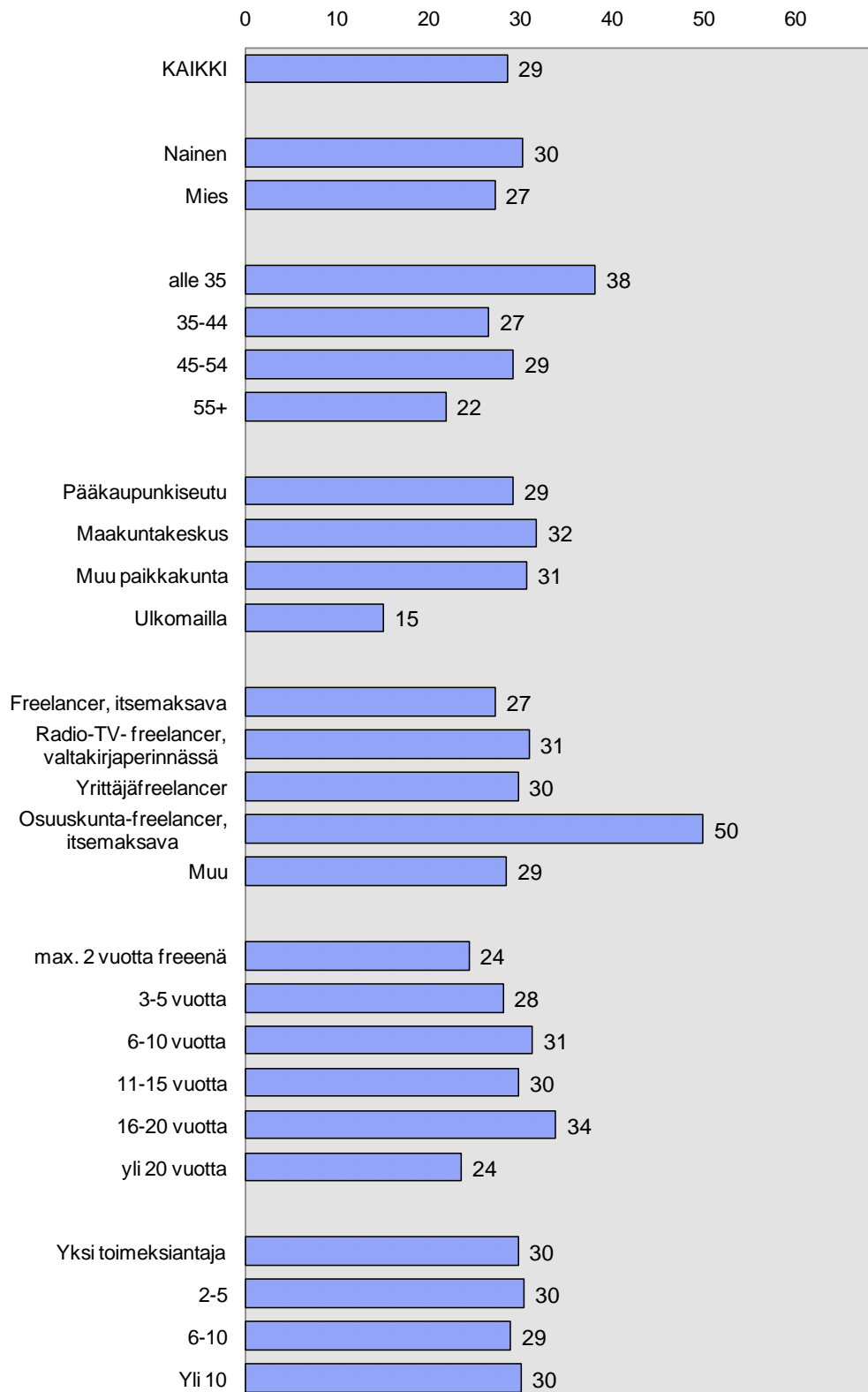
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
ideoiden markkinointi (%)

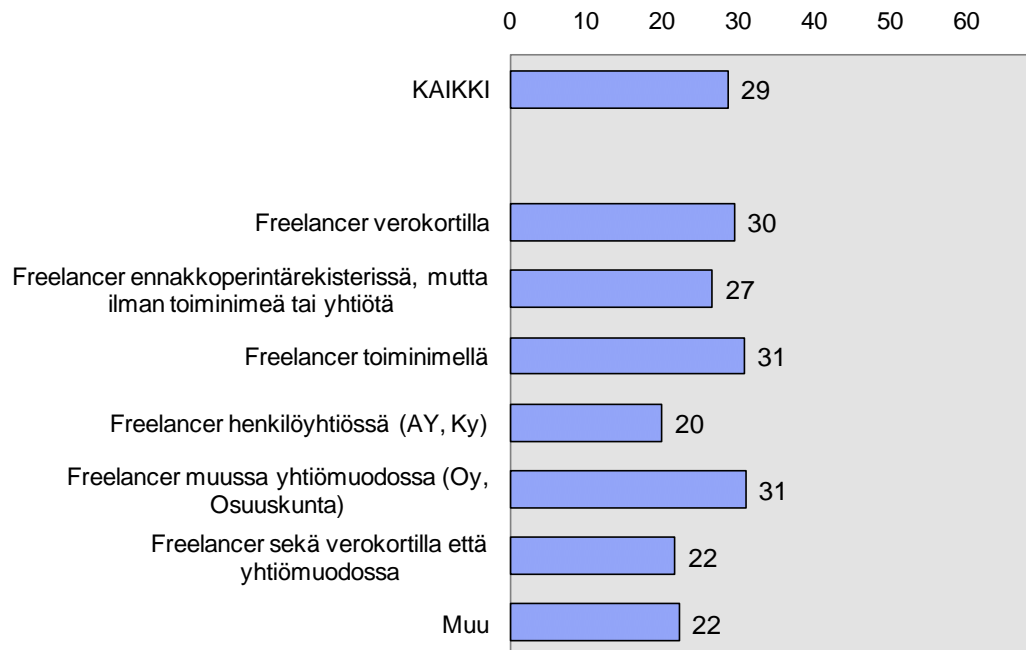
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
ideoiden markkinointi (%)

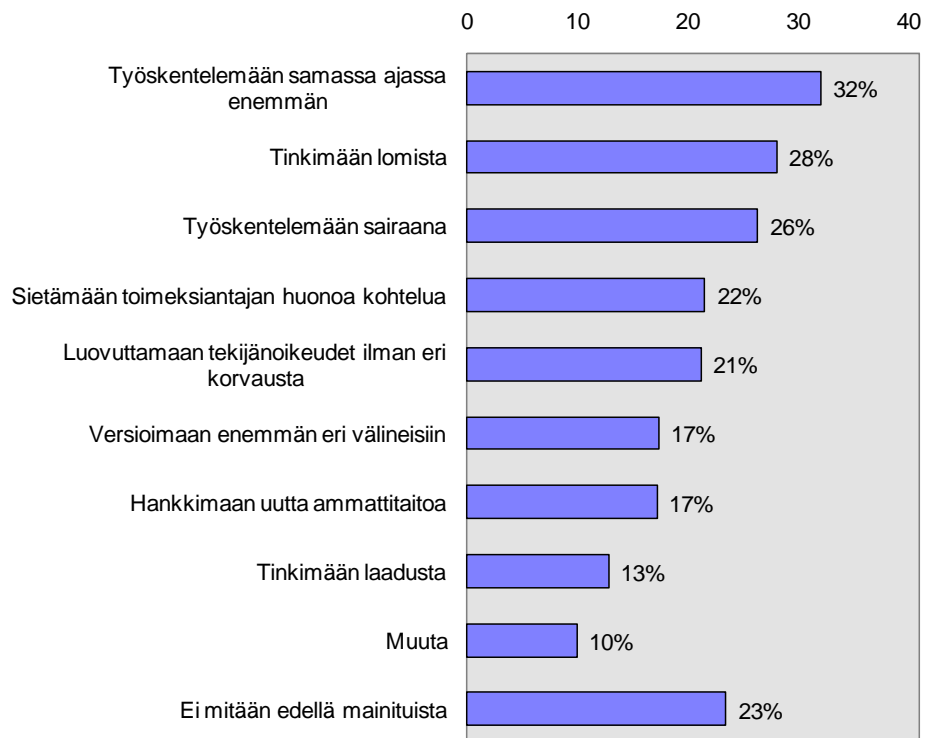
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
palkkioneuvottelut (%)

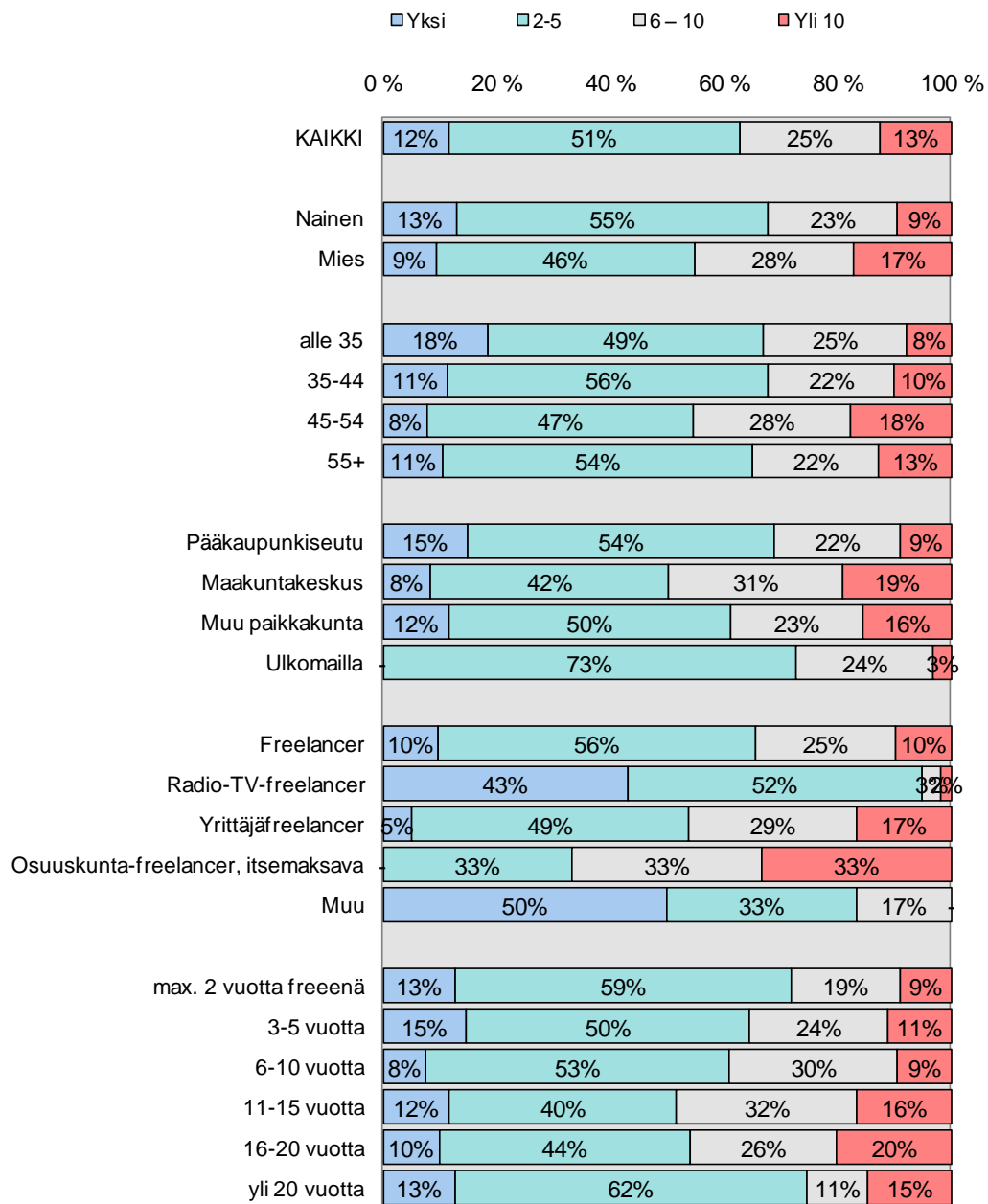
TÄRKEIMMÄT VAHVISTETTAVAT OSAAMISALUEET:
palkkioneuvottelut (%)

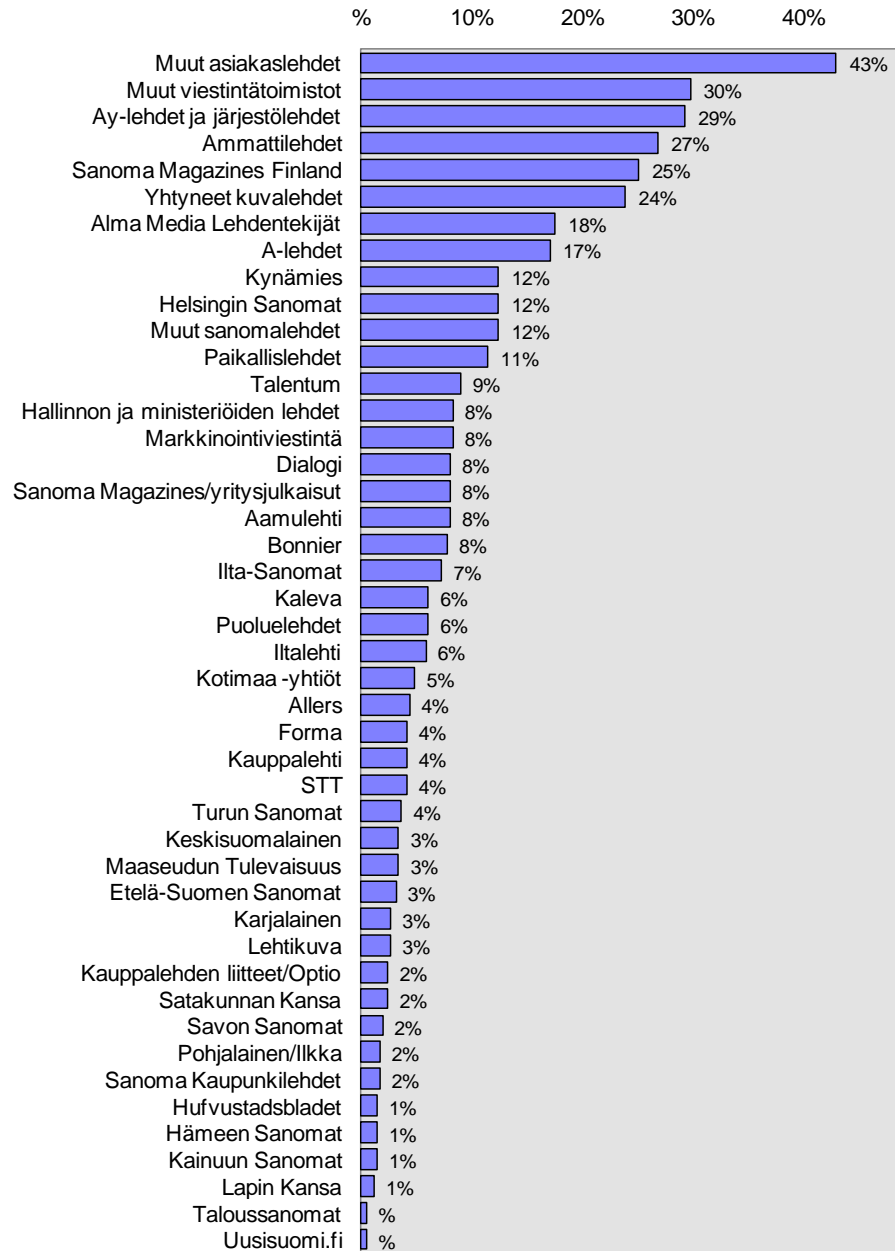
SAADAKSEEN SAMAN ANSION KUIN ENNEN,
JOUTUU NYKYISIN... (%)

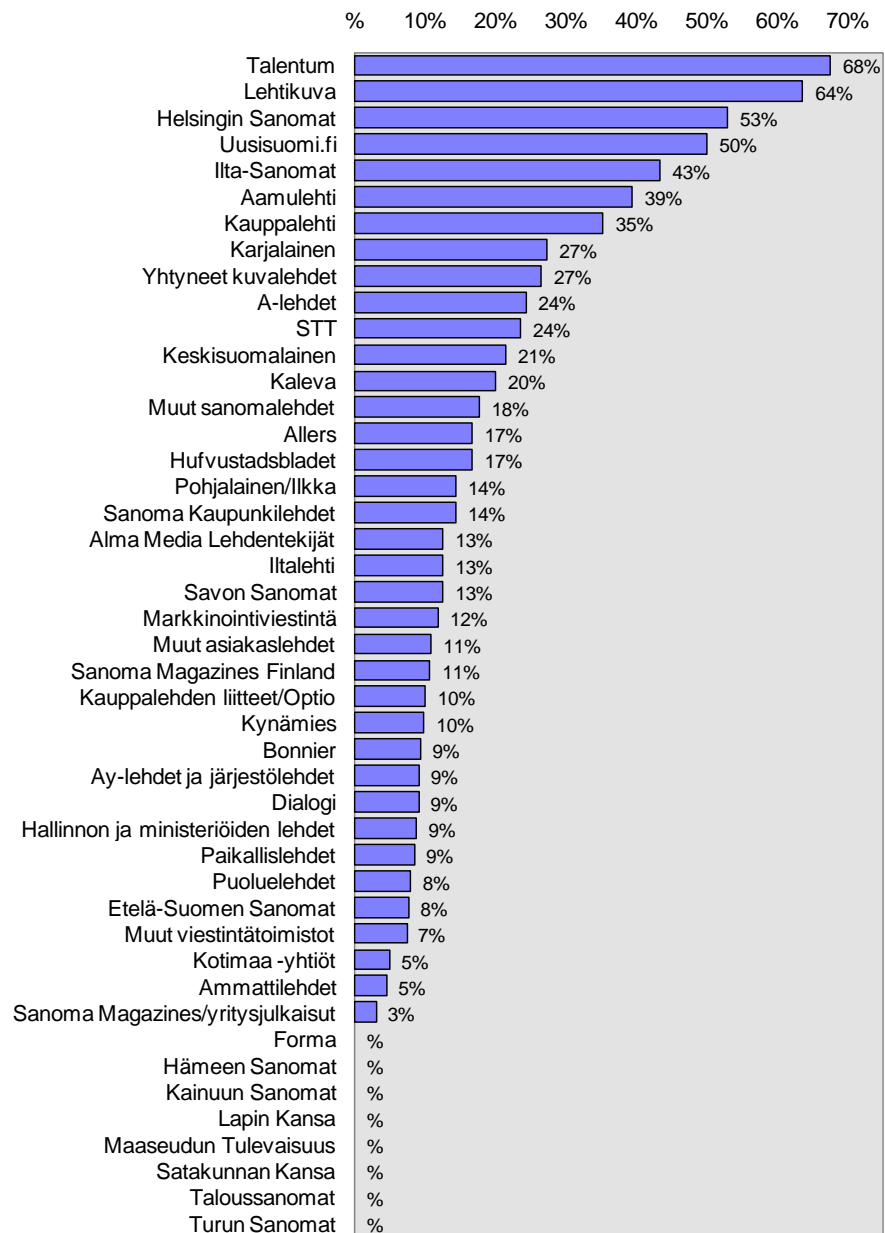
SÄÄNNÖLLISTEN TOIMEKSIANTAJIEN LUKUMÄÄRÄ 2008 (%)

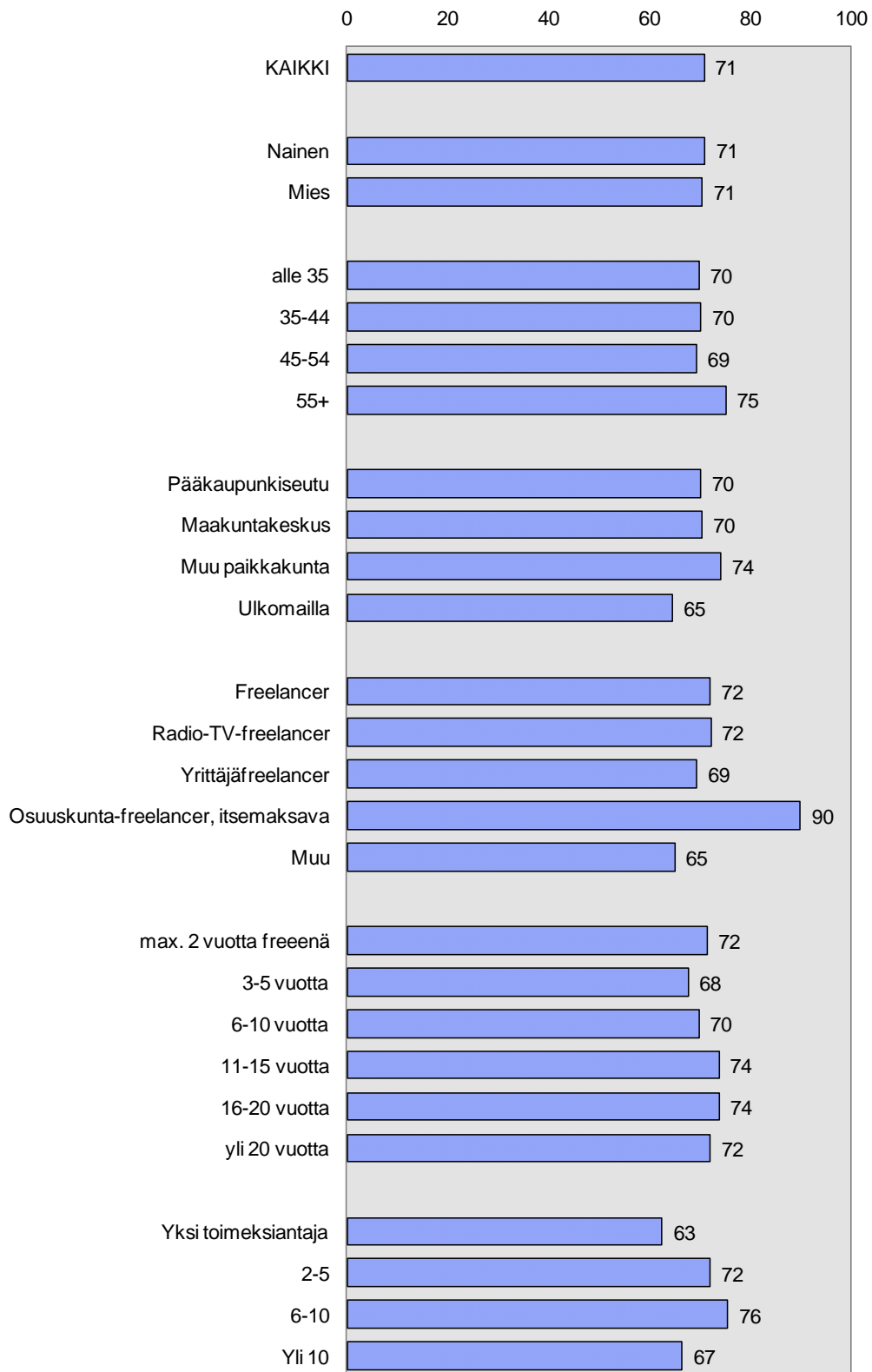
LEHDISTÖN FREELANCEREIDEN TOIMEKSIANTAJIA
(% lehdistölle työskentelevistä)

KIRJALLISET TOIMEKSIANTOSOPIMUKSET
 (% kyseisille toimeksiantajille työskentelevistä)

JOURNALISTISEN FREELANCER-TOIMINNAN OSUUS
VEROTETTAVASTA TULOSTA VUONNA 2008 (%)

Kokonaislaskutus 2008

	Sukupuoli			Ikä				Asuinpaikkakunnan tyyppi			
	KAIKKI	Naiset	Miehet	Alle 35	35-44	45-54	55+	Pääkaupun- kiseutu	Maakunta- keskus	Muu paik- kakunta	Ulkomaat
Keskiarvo	36200	33900	39600	33900	36900	40500	31600	37800	36600	33900	29100
10	13000	12000	15900	17300	9900	15000	11300	15000	14700	12100	8000
25	20800	20000	23700	22300	20000	21400	20000	21400	22100	20100	14500
50	32000	30000	35000	33000	32000	35600	28700	33300	34000	30000	22000
75	48000	45200	50000	40100	50000	53000	40000	49100	50000	40000	42800
90	65000	61700	70000	59100	69500	73300	58700	69800	62400	65000	61000
	n=551	n=332	n=219	n=116	n=142	n=175	n=114	n=270	n=142	n=105	n=34

Verotettava tulo 2008

	Sukupuoli			Ikä				Asuinpaikkakunnan tyyppi			
	KAIKKI	Naiset	Miehet	Alle 35	35-44	45-54	55+	Pääkaupun- kiseutu	Maakunta- keskus	Muu paik- kakunta	Ulkomaat
Keskiarvo	25000	24200	26000	24800	26500	26900	20100	28000	24700	20600	19100
10	8000	7500	8800	8600	8000	9000	4100	8800	7700	8600	2400
25	14700	14200	15000	15700	14500	15000	10100	16000	14500	12000	8900
50	23000	23000	23400	22200	24000	24500	19800	24000	23200	20600	16500
75	33000	31400	35000	34000	33200	35000	26100	37400	32100	25600	24000
90	46000	44500	47600	43700	49400	48600	34500	51500	45800	32600	40600
	n=427	n=251	n=176	n=77	n=115	n=146	n=86	n=201	n=111	n=87	n=28

Kokonaislaskutus 2008

Toimiala

	KAIKKI	Pääosin sanomalehdistö	Pääosin aikakauslehdistö	Pääosin asiakaslehdistö tai viestintätoimistot	Pääosin lehdistö (yht.)	Pääosin radio	Pääosin televisio	Yhtä paljon radio ja tv	Yhtä paljon lehdistö ja sähköinen	Pääosin verkkotoimittaminen	Pääosin kustannustoimitaminen
Keskiarvo	36200	29200	35800	41200	35600	33000	42200	32500	29100	41600	29400
10	13000	9500	12800	14900	12000	16000	18000	17500	2500	15100	2800
25	20800	17000	21000	26200	20700	20000	28500	18400	11500	23100	13300
50	32000	24000	31600	36000	31200	30000	39000	32500	29000	32000	18000
75	48000	37500	47000	54800	47000	50000	57500	45500	39000	62500	42600
90	65000	55000	65900	70100	65100	60000	71600	50000	70400	91500	88200
	n=551	n=95	n=186	n=97	n=378	n=17	n=82	n=6	n=17	n=16	n=13

Verotettava tulo 2008

	KAIKKI	Pääosin sanomalehdistö	Pääosin aikakauslehdistö	Pääosin asiakaslehdistö tai viestintätoimistot	Pääosin lehdistö (yht.)	Pääosin radio	Pääosin televisio	Yhtä paljon radio ja tv	Yhtä paljon lehdistö ja sähköinen	Pääosin verkkotoimittaminen	Pääosin kustannustoimitaminen
Keskiarvo	25000	20000	23600	27100	23800	27800	32800	25700	15200	23100	19500
10	8000	5000	8200	9200	8000	7100	8100	15000	1500	9700	3000
25	14700	10000	14800	18200	14700	16300	17200	16500	4500	13500	9600
50	23000	19000	23000	23900	22800	27200	33200	22000	10219	19800	13700
75	33000	27100	30200	34400	30200	44000	46600	38800	21000	33900	31400
90	46000	36500	41300	47700	41800	51400	59100	44000	43400	42300	45000
	n=427	n=69	n=144	n=81	n=294	n=12	n=65	n=4	n=13	n=14	n=8

Kokonaislaskutus 2008

Tämän hetkinen toimintamuoto

Jäsenmaksulaji

	KAIKKI	Freelancer verokortilla	Ennako- perintä- rekisterissä	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muussa yhtiö- muodossa	Verokortilla ja yhtiömuo- dossa	Itse- maksava	Radio/tv valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Keskiarvo	36200	29400	28800	37700	41300	50300	36900	28200	38400	41600	32300
10	13000	9700	8400	16800	11400	19000	3800	9000	19800	16700	15500
25	20800	17100	18500	23500	29900	28000	16300	16000	26600	24400	19400
50	32000	26500	24000	33300	40000	46500	36500	25000	35000	36000	33500
75	48000	40000	29100	48400	56700	70000	50000	36200	48100	55000	45800
90	65000	55300	69400	65000	66200	90000	75000	50200	66000	76200	48200
	n=551	n=196	n=15	n=210	n=15	n=79	n=24	n=188	n=58	n=292	n=7

Verotettava tulo 2008

	KAIKKI	Freelancer verokortilla	Ennako- perintä- rekisterissä	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muussa yhtiö- muodossa	Verokortilla ja yhtiömuo- dossa	Itse- maksava	Radio/tv valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Keskiarvo	25000	26200	20600	24200	20400	24600	27600	23300	35100	24500	22500
10	8000	7500	800	8800	6300	7800	3900	7000	11400	8600	12400
25	14700	14700	9600	14900	9400	14300	10000	13000	21300	14700	16700
50	23000	23200	21300	23000	22500	23000	21500	21200	34000	23000	23000
75	33000	36600	27000	31400	26700	30000	45200	31600	47300	32000	28100
90	46000	48400	46200	43800	38200	50200	60500	43500	63100	44300	28200
	n=427	n=153	n=13	n=167	n=12	n=58	n=18	n=149	n=43	n=228	n=5

Kokonaislaskutus 2008

Pääasiallinen tehtävänimike

Säännöllisten toimeksiantajien lukumäärä 2008

	KAIKKI	Toimittaja	Valo- kuvaaja	Ohjelma- tekninen	Graafikko/ graafinen suunnit- telija/ AD	Kääntäjä, suomen- taja	Kustannus- toimittaja	1	2-5	6-10	Yli 10
Keskiarvo	36200	32500	45600	42000	40300	43500	29000	29600	32200	40900	50500
10	13000	10000	18000	28900	18500	15400	4000	7300	13000	20000	21400
25	20800	19900	26200	33000	30000	25700	13000	16600	18700	25000	32000
50	32000	29000	35600	37700	38000	41400	23000	29700	29900	35000	48000
75	48000	42600	62500	43000	45700	59800	49500	32100	40100	55000	61500
90	65000	57800	80000	71100	69000	74500	63000	53600	56900	69800	80000
	n=551	n=358	n=69	n=11	n=26	n=36	n=6	n=54	n=240	n=119	n=61

Verotettava tulo 2008

	KAIKKI	Toimittaja	Valo- kuvaaja	Ohjelma- tekninen	Graafikko/ graafinen suunnit- telija/ AD	Kääntäjä, suomen- taja	Kustannus- toimittaja	1	2-5	6-10	Yli 10
Keskiarvo	25000	23300	24900	32400	28900	37900	27200	26200	24000	25900	27700
10	8000	8000	5100	11000	10000	11200	3000	4400	7800	10100	6200
25	14700	13300	15700	24800	17200	22500	10200	12300	15500	16400	19300
50	23000	22000	23200	35600	26000	37900	19500	23700	21000	23100	27300
75	33000	30200	32500	41000	38000	52800	48000	35400	32200	34000	35000
90	46000	40500	44300	42700	48000	63800	51000	54300	45500	44200	50900
	n=427	n=280	n=51	n=9	n=19	n=30	n=5	n=42	n=214	n=112	n=52

Kokonaislaskutus 2008 (RTV)

	Kaikki (RTV)	Toimittaja	Ohjelma- tekninen	Kääntäjä
Keskiarvo	41400	34600	45000	43700
10	18100	18600	32500	15300
25	27300	22000	33000	25500
50	36500	32400	37700	38900
75	54400	44000	63800	63200
90	72300	52000	73000	79200

n=80 n=27 n=7 n=28

Verotettava tulo 2008 (RTV)

	Kaikki (RTV)	Toimittaja	Ohjelma- tekninen	Kääntäjä
Keskiarvo	31400	25500	30800	37600
10	8000	4000	11000	11700
25	17300	12000	19500	18300
50	28000	21300	33200	34800
75	44000	32400	41000	51500
90	60000	52000	41200	67300

n=62 n=19 n=5 n=23

Kokonaislaskutus 2008 (RTV poislukien)

	Kaikki (pl.RTV)	Itse- maksava	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Keskiarvo	35400	28200	41000	32800
10	12000	9000	16000	15500
25	20000	16000	24400	19400
50	31500	25000	35300	33500
75	46800	36200	53800	45800
90	65000	50200	72700	48200
	n=471	n=188	n=268	n=7

Verotettava tulo 2008 (RTV poislukien)

	Kaikki (pl.RTV)	Itse- maksava	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Keskiarvo	24000	23300	24700	22500
10	8000	7000	8800	12400
25	14300	13000	14900	16700
50	22800	21200	23100	23000
75	31600	31600	32000	28100
90	44000	43500	44300	28200
	n=386	n=149	n=210	n=5

Kulut 2008

	KAIKKI	Naiset	Miehet	Alle 35	35-44	45-54	55+	Pääkaupun- kiseutu	Maakunta- keskus	Muu paik- kakunta	Ulkomaat
Vähentäen	11200	9700	13600	9100	10400	13600	11500	9800	11900	13300	10000
Datasta	11400	9600	13800	8400	11400	13600	10400	10700	11100	13100	11000

	KAIKKI	Pääosin sanoma- lehdistö	Pääosin aikakaus- lehdistö	Pääosin asiakasleh- distö tai viestintätoi- mistot	Pääosin lehdistö (yht.)	Pääosin radio	Pääosin televisio	Yhtä paljon radio ja tv	Yhtä paljon lehdistö ja sähköinen	Pääosin verkkotoi- mittaminen	Pääosin kustan- nustoimit- taminen
Vähentäen	11200	9200	12200	14100	11800	5200	9400	6800	13900	18500	9900
Datasta	11400	9600	12200	13700	12000	6500	7900	7800	8800	15800	18200

	KAIKKI	Freelancer verokortilla	Ennako- perintä- rekisterissä	Toimi- nimellä	Henkilö- yhtiössä	Muussa yhtiö- muodossa	Verokortilla ja yhtiömuo- dossa	Itse- maksava	Radio/tv valtakirja- perinnässä	Yrittäjä- freelancer	Osuus- kunta- freelancer
Vähentäen	11200	3200	8200	13500	20900	25700	9300	4900	3300	17100	9800
Datasta	11400	4400	8300	13200	20300	25200	10800	6100	3100	16400	13000

	KAIKKI	Toimittaja	Valo- kuvaaja	Ohjelma- tekninen	Graafikko	Kääntäjä	Kustannus- toimittaja	1 toimeksi- antaja	2-5	6-10	Yli 10
Vähentäen	11200	9200	20700	9600	11400	5600	1800	3400	8200	15000	22800
Datasta	11400	10100	20400	18100	12500	3400	7100	4900	9000	14900	20900